

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, SPALIO – OCTOBER 20, 2010 • Vol. CI Nr. 201

Kaina 75 c.

Pristatytas kitų metų biudžetas

Vilnius, spalio 19 d. (ELTA) – Deficito ir skolos mažinimą pagrindiniu tikslu laikanti finansų ministrė Ingrida Šimonytė kartu nenuoširdžiu vadina pastaruoju metu išaugusį susirūpinimą dėl esą „praskolintos Lietuvos”.

„Viena vertus, džiaugiuosi, nes po metų mane pagaliau išgirdo – nuo pirmųjų darbo finansų ministre dienų kartojau ir kartosiu – deficito ir skolos mažinimas yra pagrindinis mūsų uždavinys. Tačiau negalima nepastebėti ir fakto, bylojančio, kad naujai pradėtos lieti ašaros dėl neva ‘praskolintos Lietuvos’ nėra nuoširdžios – nors ir pastaraisiais metais augusi sparčiai, dėl nuosekliai valdomo deficito Lietuvos skola yra viena mažiausių Europos Sąjungoje – mažesnę valstybės skolą turi tik naujos Bulgarija ir Rumunija bei nuosekliosios – Estija ir Liuksemburgas, o didžiosios dalies ES valstybių narių skola du ir net tris kartus viršija Lietuvos skolą”, – kalbėjo I. Šimonytė

Seime pristatydama kitų metų nacionalinio biudžeto projektą.

Ministrė atkreipė dėmesį, kad Estijos ir Liuksemburgo skolos dydis yra ilgalaikės tvarios finansų politikos rezultatas. „Ir aiškiai įrodo privalumus šalių, kur fiskalinė drausmė yra laikoma mokesčių mokėtojų turtu, o ne ekonomistų išsigalvota nesąmone, neleidžiančia politikams greitai pagerinti gyvenimą žmonėms. Tai reiškia – gebėjimo blaiviai ir racionaliai vertinti padėtį – nei užsiliūliuoti ūkio augimo metu gaunamomis viršplaninėmis pajamomis, o jas kaupti, nei karštligiškai skolintis ūkiui gaivinti, neįvertinant, kad skolos našta gali tapti sunkiai pakeliama ir ateityje neišvengiamai reikalaus radikalių pajamų didinimo ar išlaidų mažinimo sprendimų”, – sakė I. Šimonytė.

Finansų ministrė užsiminė apie tai, kad dar šį rudenį ketinama pateikti Seimui biudžeto rengimo ir vykdymo tvarką reglamentuojančių

Finansų ministrė Ingrida Šimonytė Seime pristatė kitų metų biudžeto projektą. **ELTA** nuotr.

įstatymų rinkinį, kuris leistų įtvirtinti nuostatas, kad fiskalinė drausmė yra Lietuvos mokesčių mokėtojų turtas, ir numatytų atitinkamą atsakomybę už netinkamą naudojimąsi šiuo turtu.

Planuojamas Vyriausybės skolinimosi poreikis 2011 m. sudarys apie 7,98 mlrd. litų, tarp jų ir poreikis valdžios sektoriaus deficitui finansuoti sudarys apie 5,09 mlrd. litų.

Į orą buvo pakelti NATO naikintuvai iš Šiaulių

Klaipėda, spalio 19 d. (BNS) – Dviem Rusijos bombonešiams neutralioje oro erdvėje priartėjus prie Latvijos, į orą buvo pakelti Lietuvos karinių oro pajėgų bazėje Šiauliuose esantys NATO oro policiją Baltijos šalyse atliekantys JAV naikintuvai, pranešė Latvijos gynybos ministerija.

Ministerijos atstovas spaudai Airis Rikveilis sakė, kad rusų bombonešiai SU-24 skrido virš Baltijos jūros

tarp Liepojos ir Ventspilio uostų ir nereagavo į prašymą pateikti savo atpažinimo duomenis. „Tai nėra draugiškas poelgis”, – sakė A. Rikveilis.

Lietuvos kariuomenės atstovas Tomas Balkus patvirtino, kad NATO naikintuvai buvo pakilę iš Šiaulių, tačiau detaliau įvykio nekomentavo pareiškdamas, kad Rusijos karo lėktuvai skrido ne šalia Lietuvos, o kaimyninės šalies.

Latvijos gynybos ministras Imanas Liegis sakė, kad tai įvyko apie 5 val. vakare, rusų lėktuvai nepalaikė ryšio su NATO naikintuvais. „Įvykis baigtas, nes tie lėktuvai atsitraukė. Kai turėsime detalią informaciją, pagalvosime, ką daryti toliau, o tolesnę informaciją derinsime su Užsienio reikalų ministerija”, – kalbėjo I. Liegis. Ministras taip pat teigė neturintis jokios informacijos, patvirtinan-

čios, kad šis įvykis gali būti kaip nors susijęs su Latvijoje pirmadienį prasidėjusiomis tarptautinėmis karinėmis pratybomis „Kardo kirtis 2010”, kuriose dalyvauja 1,700 karių iš Latvijos, Lietuvos, Estijos ir JAV. Latvijos URM pranešė, kad šį įvykį įvertins kartu su atsakingomis NATO tarnybomis. Bus priimtas sprendimas dėl tolesnių veiksmų, tarp kurių – ir galimas notos Rusijai įteikimas.

K. Būgos stipendijos – keturioms užsienietėms

Vilnius, spalio 19 d. (ELTA) – Švietimo ir mokslo ministerija paskyrė Kazimiero Būgos stipendijas užsienyje veikiančių lituanistikos centrų studentams. 2010–2011 mokslo metais Lietuvos valstybinėmis stipendijomis apdovanotos keturios studentės, studijuojančios lietuvių kalbą Čekijos, Lenkijos ir Suomijos universitetuose.

1,040 litų per mėnesį K. Būgos stipendijas šiais mokslo metais gaus dvi čekės – Prahos Karolio universiteto Slavistikos ir Rytų Europos studijų institute studijuojanti Olga Fojtikova ir Brno Masaryko universiteto Kalbotyros ir baltistikos instituto studentė Tereza Kabeláčová. Taip pat Helsinkio universiteto Slavistikos ir baltistikos katedros studentė Sara Jalonen ir Agnieszka Julia Smarzewska, studijuojanti Varšuvos universiteto Bendrosios, Rytų Azijos lyginamosios kalbotyros ir baltistikos katedroje.

K. Būgos stipendija buvo įsteigta 2007 m. Iki šiol šias stipendijas jau yra gavę 14 užsieniečių – Čekijoje, Italijoje, JAV, Latvijoje, Lenkijoje, Rusijoje, Suomijoje, Vokietijoje veikiančių lituanistikos centrų studentų.

Pilietybės įstatymo priėmimas vėl atidėtas

Vilnius, spalio 19 d. (BNS) – Seime niekaip nepavyksta paskutiniu balsavimu apsispręsti dėl dvigubos pilietybės galimybę išplečiančio naujos redakcijos Pilietybės įstatymo, kurio kritikai jį sako esant antikonstituciniu. Balsavimas dėl įstatymo priėmimo buvo numatytas antradienio plenariniame posėdyje, tačiau seniūnų sueigoje jis iš darbotvarkės išbrauktas, nes į užsienio komandiruotes išvykstanti prezidentė norėjo turėti pakankamai laiko į jį įsigilinti.

Seniūnų sueigos narys Algimantas Salamakinas sakė, kad balsavimas dėl Pilietybės įstatymo priėmimo Seime vyks jau po dviejų savaitių pertraukos, kurios metu komitetai svarsto biudžeto projektą. Į plenarinių posėdžių salę įstatymo projektas priėmimo stadijai turėtų grįžti lapkričio 4 d.

Prezidentė šią savaitę išvyksta į Baltarusiją. Vėliau D. Grybauskaitė išskris į Kiniją, o iš ten kitą savaitę vyks tiesiai į Briuselį dalyvauti Europos Sąjungos viršūnių susitikime. Į Lietuvą prezidentė planuoja grįžti spalio 29 dieną.

Į Seimą įstatymo projektas turėtų grįžti lapkričio 4 d. **DELFI.lt** nuotr.

Pilietybės įstatymo nauja redakcija Seime svarstoma jau antrus metus ir 2009 metais pateiktas tuometinio prezidento Valdo Adamkaus sudarytos darbo grupės parengtas įstatymo variantas Seime pakeistas iš esmės. Priimdamas naujos redakcijos Pilietybės įstatymą Seimas ketina iškart kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl jo konstitucingumo.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. Juozo Šalčiūno skautiška ir visuomeninė veikla (p. 2)
- Laukinis kapitalizmas be konkurencijos (p. 3)
- V. V. Landsbergio skiltis (p. 3)
- Studentai džiaugiasi galimybėmis dirbti ir mokytis Lietuvoje (p. 4, 5)
- 32-oji Lietuvių namų mugė (p. 8)
- „Ambersail” dienoraštis (21) (p. 9)
- Jono ir Joanos Valaičių meno kolekcijos paroda-aukcionas (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.48 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Užderėjo ruduo lietuviškais renginiais. Juda kruta lietuviai nuo Atlanto iki Ramiojo vandenyno. Iš kur žinome? Ogi iš „Draugo“ pašto. Redakciją kasdien pasiekia laiškai iš visų Amerikos kampelių. Džiugu ne tik redakcijai juos gauti ir skaityti. Smagu naujienomis pasidalyti ir su skaitytojais. Renginių gausa – net galva sukasi. Kur eiti? Štai šokių grupė „Aušra“ (Omaha, NE) kviečia į savo 40-metį, Lietuvių namai (Philadelph-hia, PA) į muge, Šv. Kazimiero parapijos salėje (Los Angeles, CA) losandžieliečiai pristatys garbės konsulę D. Čekanauskaitę–Navarrette, „Draugo“ leidėjai ruošia kasmetinį dienraščio pokylį, o Lietuvių Fondas – iškilmingą pokylį „Menas ir muzika“. O kur dar nesuskaičiuojama gausybė vakarų, susitikimų, koncertų?.. Džiaugiamės, kad vis daugiau skaitytojų mums praneša apie renginius, pasidalija džiaugsmais. Ačiū Jums visiems, rašantiems, skaitantiems ir rengniuose dalyvaujantiems.
Redaktorė Laima Apanavičienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Juozo Šalčiūno skautiška ir visuomeninė veikla

ANTANAS PAUŽUOLIS

„Mes Lietuvos kareivėliai, niekad nedejuojam, visad linksmi, visad gražūs, tik dainas dainuojam.“ Tai dainos žodžiai, įkvėpę beaugančiam berniukui Tėvynės meilę.

Vyresnis skautininkas, „Geležinio vilko“ ordino savininkas Juozas Šalčiūnas užaugo Lietuvos karininko šeimoje. Reikia manyti, kad tėvas veddavosi į minėjimus, kuriuose dalyvaudavo ir kariuomenės pulkai, sukeldami sūnui pasididžiavimo jausmą. Jaunystėje teko skaityti nemažai knygų apie Amerikos indėnus ir jų kovas su įsibrovėliais į jų žemes. Tai brandino augančio jaunuolio Tėvynės meilę ir pasiryžimą ją ginti. Žavėjo ir skautų uniformos ir jų darnus žygiavimas. 1933 metais Juozas įsijungia į jaunesniųjų skautų gretas, o sulaukęs 11 metų, tampa „pilnu“ skautu. Nuo pat jaunystės supratęs drausmės svarbą, pareigingumą, buvo skiriamas vadovauti draugovei. Reikia manyti, kad Juozas troško eiti tėvo pėdomis, bet rusams okupavus Lietuvą, vėliau įsiliepsnojus karui tarp rusų ir vokiečių, svajonės nuėjo vėjais. Atėję okupantai uždarė visas veikiančias organizacijas, daug jos veikėjų buvo išvežta į Sibirą. Juozo kovinga dvasia ir meilė Lietuvai nenurimo. Jis ieškojo būdų, kaip galėtų padėti Lietuvai. Vokiečiams traukiantis iš užimtų kraštų, o rusams artėjant į Lietuvą, buvo sudaromi Lietuvos gynimo pulkai. Juozas 1944 metais prisijungia prie šių dalinių Suvalkijoje.

Karo audroms šėlstant, rusams vėl okupuojant Lietuvą, daugelis kovotojų buvo nublokšti į subomborduotą Vokietiją laukti karo pabaigos.

Praūžus viską naikinančiam karui ir gyvenimui grįžus į nusistovėjusias vėžes, buvo atkurta ir skautiška veikla – Vokietijos išvietintų asmenų stovyklose. Į atkurtas draugoves, tuntus grįžo beveik visi buvę vadovai. Daugelis Lietuvoje buvusių skautais, užaugo į subrendusius asmenis. Gimė nauja karta, nepažinusi skautiškos veiklos. Likę senieji vadovai ir skautavę Lietuvoje griebėsi kurti naujas draugoves ir tuntus įsteigtose išvietintų asmenų stovyklose. Juozas su džiaugsmu grįžo vadovauti naujoms draugovėms, tuntams. Prie suburtų skautiškų draugovių veiklos prisidėjo jaunuoliai, jaunuolės, anksčiau nebuvę skautais, gal girdėję. Reikėjo sumanių vadovų, galinčių įsteigti skautybės ideologiją jauniesiems skautijos nariams. O tai buvo nelengvas uždavinys, gyvenant be Tėvynės, neturint literatūros.

Juozui Šalčiūnui teko sėdėti ant kelių kėdžių tuntuose, draugovėse ir net skiltyse. Jam teko dėvėti jūrų skautų, oro ir žemės skautų uniformas. Tai buvo neišsemiamos energijos vadovas, atsidavęs skautijos idealams: Dievui, Tėvynei ir Artimui. Jo meilė Tėvynei liejosi per kraštus ir

Juozas ją perdavė augančiam jaunimui.

Atvykęs į Čikagą jis įsijungia į „Lituanicos“ tunto veiklą. Skautijos vadovai, matydami skautininko Juozo energiją ir sumanumą vadovauti, kviesdavo tapti vyriausiu vadovu, bet Juozo atsakymas būdavo, kad jam mieliau dirbti su jaunimu ir vesti juos Tėvynės meilės, tarnavimui Dievui ir artimo gėrio keliais.

Lietuvai esant rusų okupuotai, o saviesiems sribams talkinant okupantui išvežant Lietuvos laisvės kovotojus į Sibirą, Juozas ieškojo būdų, kaip sudominti išeivijos jaunimą, kad jis susidomėtų Lietuvos partizanų siekais laisvinti Tėvynę nuo okupantų.

Juozas Šalčiūnas

Degdamas meile Lietuvai ir stebėdamas iš toli Lietuvos partizanų kovas, gavęs partizano Daumanto parašytą knygą „Partizanai už geležinės uždangos“, jis priėjo prie išvados, kad būtų geriausiai sukurti draugovę pagal veikiančių partizanų pavyzdį.

Didžiausias Juozo Šalčiūno nuopelnas išeivijos skautijai, buvo „Miško brolių“ draugovės įsteigimas. Pasitaręs su „Lituanicos“ Tunto ir sąjungos vadovais ir gavęs jų sutikimą, 1970 metais griebėsi organizacinio darbo. Tuo metu „Lituanicos“ tunte buvo nemažai skautiško jaunimo, sulaukusio truputį vyresnio amžiaus, nebenorėjusio skautauti ir nenorėjusio tapti skautais vyčiais. Juozui atsirado galimybė pakviesti šiuos jaunuolius pasitarimui ir supažindinti su naujos draugovės steigimu. Susirinkimo metu jaunuoliai buvo supažindinti su veiklos būdais, sekant Lietuvos partizanais: kiekvienas turės slapvardį, siekiant suklaidinti priešo agentus ir apsaugoti šeimas nuo KGB teroro.

Šūkis, kuris buvo naudojamas susirinkimo metu: „Kas mes esam? –

Š. m. spalio mėn. 30 d., šeštadienį, 6:30 val. v.

Cleveland,

Šv. Kazimiero didžiojoje salėje rengiama

dailininkės Danguolės Šeputaitės-Jurgutienės MENO PARODA

Įėjimas – auka.

Rengia Akademinis skautų sąjūdis Cleveland skyrius

Miško broliai”, „Mūsų siekiai – drąsūs šuoliai”, „Kas širdy mus? – Lietuva”, „Kas ji mums? – Šalis šventa”. Į šūkį buvo atsakoma „Tėvynės labui.” Skautai tapę šios draugovės nariais, buvo laikomi geriausiais skautijos nariais. Tai jų vado (slapyvardis, Uosis) Juozo Šalčiūno, mokėjusio suprausti augančio jaunimo galvosena, jo norą būti „karžygiais” Lietuvai laisvinti nuopelnas. Juozas su „Miško broliais” buvo kviečiamas į didžiausias skautijos stovyklas prižiūrėti tvarkos ir saugoti stovyklautojų. „Miško broliai” buvo kviečiami ir į visuomenės rengiamas šventes kaip Dainų ir Šokių šventės. Lankantis Vytautui Landsbergiui Čikagoje, Juozo vyrai buvo tvarkdariai ir apsaugininkai.

Apie „Miško brolių” draugovės įsisteigimą, jos veiklą ir jos steigėją, „Draugo” dienraštyje aprašė žurnalistas Vladas Butėnas. Skautininkas Antanas Dundzila, Sr. apie „Miško brolių” pateikė sutrumpintas ištraukas iš „Aidų” (1984, Nr. 4,) veiklą Lietuvoje einančiam „Skautų aidui”.

Visiems yra žinoma, kad partizanai didžiąją savo veiklos dalį praleisdavo gyvendami iškastuose bunkeriuose–slėptuvėse po žeme. Juozo Šalčiūno siekis buvo pastatyti didžiulę slėptuvę „Rako” ažuolyne, lietuvių skautų stovyklavietėje, kad ir kiti skautai, skautės galėtų susipažinti su partizanų gyvenimu. Apie šios slėptuvės statybą, „Miško brolius” ir jų vadą Šalčiūną įdomiai parašė žurnalistas, keliautojas ir ateitininkijos veikėjas prof. dr. Romualdas Kriaučiūnas 2009 metais birželio 2 dienos „Drauge” straipsnyje „Partizanų bunkerio istorija Rako stovykloje”. Reikia pažymėti, kad Juozas Šalčiūnas stovyklaudamas mieliau įsitaisydavo gultą po žeme, jei leisdavo vietos sąlygos, negu gulėdavo palapinėje.

Šiuo metu vyresnis skautininkas Juozas Šalčiūnas yra sulaukęs pensijos amžiaus ir su žmona, – taip pat skautininke, ilsisi Beverly Shores, Indiana valstijoje.

Čia aprašiau tik dalį Juozo Šalčiūno skautiškos ir visuomeninės veiklos.

„Miško brolių” vado ir jo būrio narių mintys sukosi tik apie partizanų ir kovas laisvinant Lietuvą nuo okupanto ir sribų. Partizanų dainuotos dainos, priminusios praėjusius laikus, buvo: „Tolsta vieškeliai, baltos sodybos, kloniai, upės, takeliai gimtinės. Veidu riedančios ašaros žiba, kad keliaujam svetur ištremti. Jie išėjo už kraštą numirti, duokit žemės nors saują savosios. Krauju lieka pašventintas kraštas, o lietuvi, neužmiršk Lietuvos.”

LAUKINIS KAPITALIZMAS BE KONKURENCIJOS

RYTAS STASELIS

Pateikdama Seimui 2010-ųjų biudžeto projektą Vyriausybė pagaliau tarsi ir padarė tai, ką privalėjo padaryti dar prieš metus. Aptariant platesnes laiko aplinkybes – tai, kas Lietuvos valstybėje turėjo būti lygia-grečiai kuriant rinkos ekonomiką prieš penkiolika ar dvidešimt metų. Pasiryžusi kitamet iš šešėlinės ekonomikos nugnybti 1 milijardą litų, valdžia siūlo didinti finansavimą Specialiųjų tyrimų tarnybai (STT), muitinei ir Konkurencijos tarybai.

Pirmųjų dviejų institucijų privilegija – jokia naujiena. Kova su korupcija net patiems valdantiejiems savo nedarbingumu tampa panaši į komunizmo statybą. Muitinė tuom-syk būtų pamaloninta tikintis, kad ši institucija vis dar pajėgi užkamšyti kiauras šalies sienas milžiniškiems kontrabandos srautams, ir gaudys ne tik per Nemuną su cigaretėmis plaukiančius „ichtiandrus“, bet rimtesnius, daug laisviau sunkvežimiais bei geležinkeliu judančius nelegalius krovinius. Konkurencijos taryba šioje draugėje – it trečias brolis. Tarsi ir pamaloninta projekte šeštadaliu padidintomis įplaukomis, tačiau įvertinus nominalų jos biudžeto dydį – 3,5 mln. litų – nesunku suprasti, jog tai tarsi katino ašaros.

Šioje vietoje visa Vyriausybės atstovų žodžių sukeltas optimizmas kaipmat išgaruoja. Dar didesnė neviltis ima pasiklausius iš esmės tuščių žodžių audros Seime, kur vyksta konkursas – kuris iš politikų pasiūlys absurdiškesnį būdą suvaldyti augančias maisto produktų kainas. Diskusijos Seime ir trijų su puse milijono suma yra akivaizdžiausias rodiklis, kaip Lietuvos valdžia numato, kaip vis tebežada kovoti su monopolizuota verslo aplinka įvairiuose ūkio sektoriuose ir didinti konkurenciją.

Net ir nedideliame šio reikalo specialistui aišku, kad, norint Lietuvoje pakeisti padėtį iš esmės, neišvengiamai teks ne Seime ribojant gamintojų, tiekėjų, vežėjų, tarpininkų ir pardavėjų antkainius, kaip siūlo koks nors Mazuronis ir Ko. Kaip rodo gilesnes rinkos ekonomikos tradicijas turinčių šalių patirtis – konkurencijos priežiūra yra kratos, telefono pokalbių, elektroninio pašto, kompiuterių laikmenų kontrolė, tardymas, taigi iš esmės operatyvinė veikla. Primityviai kalbant: arba konkurencijos priežiūra Lietuvoje užsiimanti Konkurencijos taryba gauna specialius (galbūt net operatyvinės veiklos) įgaliojimus, arba ši misija pavedama kuriai nors iš esamų specialiųjų tarnybų, tarkime, STT. Ribota konkurencinė aplinka ir korupcija yra viena kitą maitinančios problemos.

Labiausiai komiškas, prieš pusantros savaitės matytas pavyzdys: BNS vadovo Artūro Račo ir Konkurencijos tarybos pirmininko Jono Rasimo diskusija LTV laidoje „Teisė žinoti“. Pirmasis citavo įstatymą, o

antrasis (taigi tas, kuris atsako už konkurenciją) tvirtino, esą įstatymas – dar ne viskas, nes yra dar ir poįstatyminiai aktai, metodikos, kurie tarsi ir neleidžia įstatymo normų pritaikyti tiesiogiai. Retas Konkurencijos tarybos vadovo pasirodymas viešojoje erdvėje paprastam piliečiui tąsų galėjo sukelti ne bent neviltį ir... priversti įdėmiau klausytis taip pat ir iš neteisėto verslo mintančių Seimo populistų.

Seimo populistai, žinia, istoriniais tyrinėjimais savo intelekto nevargina, tačiau 1890 metais JAV Kongrese priimto senatoriaus John Sherman antimonopolinio įstatymo (Anti-trust Act) dalykinė dalis sutilpo į 96 žodžius. Jie ne tik apibrėžė reikalo esmę, numatė konkrečias bausmes (iki 100 mln. JAV dolerių baudos korporacijai, iki 1 mln. fiziniui asmeniui, arba iki 10 metų kalėjimo, arba ir viena, ir kita), bet ir leido JAV Federalinei valdžiai rimtai susikauti su monopolininkais jau anais laikais galinguose naftos, geležinkelių, tabako gamybos ir draudimo srityse. Tiesa, ne iš karto, o praėjus keleriems metams, kada radosi politinė prezidento valia į konkurencinę aplinką įpūsti sveikatos.

Vakarų civilizacijoje šia prasme per šimtmetį niekas nepasikeitė. Vien per pirmąjį šio amžiaus dešimtmetį antimonopolinio persekiojimo aukomis tapo garsūs susivienijimai. Alaus gamintojams „Groelsch“, „Heineken“, „Bavaria“ Europos Komisija už kartelinių susitarimų išrašė 273,7 mln. eurų baudą. Energetikos gigantai „E. On“ ir „GdF Suez“ – 553 mln. eurų. „Samsung“, „NE“, „Hitachi“, „Toshiba“ ir dar penkios elektronikos gamintojos nubaustos 331 mln. eurų. Metalurgijos gigantas „ArcelorMittal“ – 575 mln. eurų. O automobilių stiklų pramonės gamintojams „Asahi“, „Pilkington“, „Saint-Gobain“ ir „Soliver“ EK pateikta sąskaita siekė 1,4 mlrd. eurų, nepaisant ekspertų požiūrio, esą visa automobiliams skirtų stiklų rinka Europoje tėra verta 2 mlrd. eurų.

Man atrodo, kad Lietuvoje ir kitur Rytų Europoje galvojimas, neva praėjusiojo amžiaus pabaigos reformos visuomenės „atvedė į laukinių kapitalizmą“, turi ne visai tikslią interpretaciją. Rinkos ekonomikos principai, ko gero, yra artimiausia žmogaus prigimčiai visuomenės formacija. Tačiau „laukinis kapitalizmas“ labiau reiškia ne tai, kad po sovietmečio Marijos žemėje visi stauga susvetimėjo ir lipdami per kitų galvas be jokių skrupulų ėmė kalti pinigą. Problema galbūt ta, kad tą pinigą, kaip rodo patirtis, ne pačiu sunkiausiu būdu užsikalusieji Lietuvoje nori turėti išskirtinę privilegiją versle būti vieninteliai.

Bernardinia.lt

Rytas Staselis yra „Verslo žinių“ apžvalgininkas.

Samdomas premjeras

VYTAUTAS V. LANDSBERGIS

Šiąnakt sapnavau, kad laimėjau rinkimus ir nežinau, ką toliau daryti, nes valdyti Lietuvos nemoku ir nesugebu. Net nežinau nuo ko pradėti. Norėčiau pasitarti su buvusiais Lietuvos premjerais – K. Prunskiene, G. Vagnorium ar kitais – bet nerandu tokio, kuris būtų sėkmingai pradėjęs ir baigęs. Po kurio kadencijos visi pasakytų – šaunuo-lis(ė)! Reikalai pagerėjo.

Tada šauna išganinga mintis – skelbiu konkursą premjero pareigoms! Tarptautinį! Būsiamam premjerui skiriama tokia alga, kad maža nepasirodytų.

Na ir prasideda – ir vietinių premjerų antplūdis, ir atvykėlių... TV debatai... Programos, tarptautiniai žinovai – D. Grybauskaitės virėjas vos spėja kavą virti. Nausėda visus atvykusius pasitinka oro uoste, aprodo Vilnių – gintaras, cepelinai, krepšinis bei kitos vaidilutės. Į premjero konkursą renkasi geriausi Lietuvos emigrantų variantai bei sėkmingai užsieniuose pasirodę buvę tų šalių ūkio ministrai arba premjerai-pensininkai: lenkų, norvegų, šveicarų, japonų, netgi Pietų Korėjos. Užsiregistruoja nemažai ir prakutusių pasaulinių verslininkų – Berezovskij, Lužkov, tik Gates laiko neturi, tad žmonelę atsiunčia... Per rankas atkeliauja slapta iš kalėjimo išneštas Chodorkovskij laiškas, kuriame rašoma, jog ir jis mielai sutiktų pabandyti Lietuvą ištraukti „iš šios skylės“, tik jam reiktų kaip nors išsikrapštyti iš savosios. Netgi siūlo – gal mūsų valdžia galėtų išmainyti jį į kokį Uspaskichą ar dar kurį?

Konkursas vyksta visuotinės euforijos fone, o kai baigiasi – Lietuvos premjeras renkamas ir trijų geriausių kandidatų – buvusio Lenkijos vicepremjero Leszek Balcerowicz, buvusio Pietų Korėjos premjero Lee Hae-chan ir Dmitrij Chodorkovskij. Pastarajam, beje, sudėtingiausia, nes konkurse jis turi dalyvauti neišeidamas iš kalėjimo. Bet Lietuvos rinkėjams būtent ši aplinkybė, regis, labiausiai ir patinka. Planus paskutinę akimirką sujaukia Uspaskichas, prieš pat kalinių apsikeitimo operaciją užsiauginęs ilgą barzdą ir dingęs Bulgarijos kryptimi.

Pabundu taip ir nesužinojęs, kas laimėjo premjero konkursą. Tikriausiai Lee Hae-chan, nes Lietuvos rinkėjams tiesiog imponuote imponuoja vietinėje politikoje dar nematytos personos. Apsiverčiu ant kito šono ir snūduriuodamas mėgaujuosi sapno likučiais – tiesiog jauste jaučiu, kad reikalai Lietuvoje taisosi, premjeras renkasi tarptautinį ministrų kabinetą – ne pagal partinius išpagiriojimus, o pagal kompetenciją. Prie tokių ministrų kokiam nors oligarchui prieiti – vienas vargas, nes anie gyvatės nemoka lietuviškai, o per vertėjus – nepatikima. Daug vertingos informacijos gali nutekėti šonan. Pasaulio žiniasklaida į Lietuvą atkreipia itin didelį kryptelėjimą ir čia plūste plūsta investicijos. Nebesiplūdami gimtinėn grįžta neseniai Lietuvą palikę tautiečiai ir viskas teka taip, kaip, regis, ir turėtų kitąsyk tekėti.

Už poros valandų pabundu darsyk, išsiverdu kavos ir įsijungiu kompiuterį. Randu tuščią, niekieno nepasirašytą laišką, prie kurio prikabinta John Lennon daina „Imagine“: „Įsivaizduok, kad rojaus nėra/ [...] įsivaizduok, kad po mumis nėra pragaro / [...] Yra tik žmonės, gyvenantys šian-dien. [...] Įsivaizduok, kad nebėra valstybių, [...] taigi, nebėra dėl ko žudyti ir mirti./ Įsivaizduok, kad nėra religijos/ Įsivaizduok visą pasaulį, gyvenantį taikoje [...]. Turbūt manai, kad aš svajoklis, / bet aš toks ne vienas / prisijunk, ir gyvenkime visi kartu taikoje.“

Vytautas Jurkūnas. Draugiškas Vytauto Kubiliaus šaržas.

**REMKIME
DRAUGO FONDA –
RŪPINKIMĖS „DRAUGU“!
TEL.: 773-585-95000
WWW.DRAUGAS.ORG**

LIETUVOS IŠEIVIJOS STUDENTŲ STAŽUOTĖ

JAV LB LISS žinios: Lietuvos darbovietės studento stažuotojo akimis

Studentai džiaugiasi galimybėmis dirbti ir mokytis Lietuvoje

LINA VAITIEKŪNAITĖ

„Esu laiminga, kad jūs vasarą praleidote Lietuvoje ir čia dirbote savo mėgstamą darbą. Darykite taip toliau ir linkiu sėkmės jums visiems!“, – viename paskutinių Lietuvos išeivijos studentų stažuotės (LISS) programos dalyvių susitikime linkėjo šios programos įkūrėja ir visų studentų tiesiog Mama vadinta JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos vykdomoji vicepirmininkė – Birutė Bublienė (aktyvi visuomenininkė B. Bublienė mirė š. m. rugpjūčio 18 d.)

Vilniuje ir Kaune dirbę studentai jos prašymą išgirdo – vieni žadėjo dar kartą Lietuvoje imtis studijų praktikos, kiti – padėti čia toliau tęsti LISS bei kitas studentų programas, dar kiti – po studijų atvykti į Lietuvą ir čia likti arba kurti savo verslą ir jį nukreipti į šią šalį.

LISS direktorė Rasa Ardytė-Juškienė ir JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas.

Kursiokai pavydi tokių galimybių

Sigita Poskočimaitė iš Čikagos Lietuvoje dirbo jau antrus metus. Būsimą gydytoja patirties sėmėsi Vilniaus ligoninėse. Šiomet ji žinių įgijo Santariškių klinikų Širdies chirurgijos skyriuje ir baigusi studijas planuoja čia sugrįžti: „Yra minčių po

studijų bent jau iš pradžių karjerą pradėti Lietuvoje. Norėčiau baigusi mokslus čia sugrįžti ir kaip chirurgė operuoti kartu su savo vadovais, nes iš jų gavau labai vertingos patirties.”

„Gydytoja norėjau būti visą gyvenimą, tačiau nesusidūriau ir nemačiau, kaip tas darbas vyksta iš tikrųjų. Mačiau jį tik per televiziją – tuo mano žinios ir baigėsi. Gal tada viskas man atrodė per daug gražiai ir idealiai. Pernai Lietuvoje su tuo susidūriau iš arčiau, tačiau neišsigančiau”, – tvirtina mergina.

Pasak jos, darbo rezultatus reikia pristatyti ne tik LISS programos rengėjams. Stažuotės patirtimi pasidalinti taip pat prašo kursiokai ir draugai, kurie netgi pavydi tokių galimybių. „Pavyzdžiui, pernai dirbdama Vilniaus Greitosios pagalbos universitetinės ligoninės Traumatologijos skyriuje išmokau ir jau turėjau daugiau praktinių žinių, kaip suteikti pagalbą sužeistam žmogui. Tuo tarpu mano kursiokų žinios buvo tik iš vadovėlių. Šiomet stovėdama šalia profesorių jau galėjau iš arti stebėti operacijas! Įgijau nepakartojamos patirties, kuria džiaugiasi ir mūsų dėstytojai”, – pasakoja Sigita.

Vasarą Santariškių klinikų Širdies chirurgijos ir reanimacijos skyriuose žinių įgijo ir Vida Naudžiūnaitė iš Toronto (Kanados). Mergina savo naują patirtį jau gali palyginti su pernai atliktais praktikos darbais Kanadoje. „Galiu sakyti, kad taip pat dirbau ligoninėje Kanadoje, tačiau tuomet aš tik sėdėjau prie kompiuterio ir dirbau su popieriais, taigi, labiau administracinį darbą. Aišku, šiek tiek galėjau bendrauti ir su pacientais, bet ne taip, kaip Lietuvoje. Lietuvoje chirurgai norėjo, kad mes kuo labiau dalyvautume ir mokytume, tobulėtume. Buvau nušėbusi, kai jie mumis taip pasitikėjo”, – džiaugiasi mergina.

Vida atvykusi į Lietuvą prie medicinos grupės prisijungė ne iš karto. Iš pradžių, ji kaip savanorė, dirbo vaikų globos ir senelių namuose. Čia ji įgijo socialinio darbo patirties, kuri medikui yra labai reikalinga.

Merginoms pritarė ir Darius Ku-

Vida vasarą dirbo Santariškių klinikų Širdies chirurgijos ir reanimacijos skyriuose.

ras iš Toronto. Vaikinas, studijuojantis tarptautinius santykius ir ekonomiką, vasarą dirbo Lietuvos Respublikos Seime. „Kanadoje aš neturėčiau galimybės stažotis tokio lygio institucijoje, kaip tai dariau Lietuvoje. Dirbdamas LR Seime, aš dalyvavau posėdžiuose, kuriuose būdavo ir LR Seimo pirmininkė Irena Degutienė. Buvo labai įdomu. Mes, visi studentai iš Amerikos, Lietuvoje įgijome tarptautinės patirties.”

Gilino lietuvių kalbos žinias

Vaikinas aiškino, kad LISS programa susidomėjo dar ir todėl, kad atsirado galimybės tobulinti lietuvių kalbos žinias, geriau pažinti savo gimtinės kultūrą ir tradicijas. O Lietuvoje tai padaryti galima geriausiai.

„Mums jau sunku išlaikyti tą lietuvių, kurią dar karo metais į Ameriką atsivežė mūsų seneliai. Tėvai ir mes patys jau gimėme toli nuo Lie-

tuvos. Beveik visur, išskyrus šeimą ir lietuvių bendruomenę, mes kalbame angliškai, todėl Lietuvoje mums buvo gera praktika ir galimybė išlaikyti bei neužmiršti savo šaknų, savo tautos tradicijų ir papročių”, – tvirtina Darius.

„Visų pirma mano tėvai labai apsidžiaugė, išgirdę mano norą stažotis Lietuvoje. Jie pritarė, nes tai naudinga ir Lietuvai, ir man pačiai, – prisimena Vida. – Lietuvoje mes atnaujinome ryšius su šiuo kraštu, todėl noras į jį sugrįžti ateityje bus tik didesnis.”

Lietuvoje ne tik dirbo

Išeivijos studentai Lietuvoje kartu su darbu derino ir pramogas. LISS programos organizatoriai jaunuoliams suorganizavo išvykas į Palangą ir Druskininkus, buvo susitikimai ir išvykos po Vilnių, Trakus ir kitus Lietuvos miestus. Vasarą Panevėžyje vyko Lietuvos jaunimo dienos, viso pasaulio ateitininkai stovykloje Berčiūnuose ir kongrese Vilniuje minėjo savo organizacijos šimtmetį. Šiuose renginiuose dalyvavo ir išeivijos studentai.

„Atsipūsdami nuo darbų, mes susitikdavome ir su Lietuvoje gyvenančiais giminačiais, jiems perduodavome savo artimųjų linkėjimus ir tikrai labai šauniai leisdavome laisvalaikį”, – įspūdziais dalijasi studentai.

Darius prisimena: „Mano močiutės brolis gyvena Lietuvoje. Močiutė jau seniai mirė, o jis dar yra gyvas, todėl buvo labai įdomu su juo susitikti ir pasikalbėti – iš arti pamatyti, kaip jis gyvena.”

„Mano tėvas yra lietuvis, o mama kilusi iš Punsco. Todėl aš turėjau galimybę pagyventi Lietuvoje ir net kelis kartus aplankyti Punkską. Buvo nepakartojama!”, – džiaugiasi Vida.

„Mums buvo įdomu atvažiuoti į Lietuvą ir joje pagyventi ne kaip turistams ar svečiams. Buvo naudinga pamatyti kasdieninį lietuvių gyvenimą, – prisimena studentai. – Lietuvoje mes išmokome savarankiškumo – turėjome patys daug ką sužinoti ir atsakyti į įvairiausius klausimus: ką rytoj valgysiu, į kokią parduotuvę eisiu ir joje apsipirksiu, kaip turiningai suplanuosiu laisvalaikį ir pan. Mums toks gyvenimas buvo naudingas. Juolab kad būdami vieni, be artimųjų, susidūrėme su kitos šalies kultūra, kalba ir tradicijomis nei buvome įpratę. Ir visus kasdieninius rūpesčius sprendėme savarankiškai.”

Didžiuojasi, kad yra lietuviai

Gyvendami Lietuvoje studentai įvertino ir tuos išeivijos bruožus, kuriais jie gali didžiuotis bei drąsiai pasigirti, kad yra lietuviai.

„Mes išlaikėme senąją lietuvių kultūrą, kurią turėjo mūsų seneliai, važiuodami iš Lietuvos. Ar visi Lietuvoje gyvenantys žmonės dabar dar moka šokti lietuvių liaudies šokius, dainuoti lietuvių liaudies dainas? – klausia jaunuoliai. – Mes susitinkame savaitgaliais ir visi šokame tautinius šokius, dainuojame lietuvių liaudies dainas, grojame kanklėmis ir skudu-

Studentai, vedami Birutės Bublienės (pirma iš kairės), atvyko į Lietuvos jaunimo dienas Panevėžyje.

Šiais metais studentams įteikti Vytauto Didžiojo universiteto pažymėjimai.

čiais. Gal mes ir kalbame su akcentu, tačiau mokame kalbėti lietuviškai, žinome Lietuvos istoriją, mokame jos tautinius šokius ir dainas. Apie Lietuvą mes tikrai daug žinome!”

„Aš nustembu, kai manęs klausia, kodėl negyvendama Lietuvoje dar kalbu lietuviškai. Man yra garbė ir aš galiu tuo didžiuotis, kad moku lietuvių kalbą, papročius ir tradicijas”, – tikina Vida.

Lietuvybę stiprina šeimoje ir bendruomenėje

Mergina džiaugiasi, kad išeivijos studentams atsirado tokia galimybė tobulintis Lietuvoje: „Nėra įmanoma kalbos, istorijos ir papročių išmokti tik studijuojant tris valandas per savaitę šeštadieninėse ar sekmadieninėse mokyklose. Visų pirma įtaką daro tėvai ir galimybės dalyvauti bendruomenės veikloje – tiek išeivijoje, tiek ir Lietuvoje.”

Lietuvos išeivijos studentai jaučiasi tikrais lietuviais ir džiaugiasi atsiradusia proga žinių semtis savo senelių gimtinėje. „Jei LISS programos dalyvių skaičius didėja, vadinasi, tokia programa yra reikalinga, – tikina jaunuoliai. – Mama Bublienė mumis visais rūpinosi, todėl tikrai nebuvo baisu. Kartą per savaitę mes susitikdavome ir pasidalindavome išpūdžiais, kaip sekdavosi darbe, ar nebūdavo problemų ir pan. Lietuvoje mes nesijautėm ‘įmesti į balą’, kuriems patiems reikia ‘iš jos kapstyti’ – viską sprendėme kartu, ir tai mus vienių.”

LISS programa plėsis ir toliau

JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Vytas Maciūnas, matydamas jaunimo susidomėjimą LISS, yra įsitikinęs, kad programa plėsis ir toliau. Jis džiaugiasi, kad B. Bublienė prieš šešerius metus įkūrė šią programą ir vėliau JAV LB finansiškai remiant ją kasmet sėkmingai sukviesdavo vis daugiau studentų iš JAV ir Kanados.

„Svarbiausia, kad Amerikos lietuviai, ypač vyresni išeiviai, žavisi vis didėjančiais ir labiau matomais LISS programos rezultatais. Jiems net nereikia įrodinėti, nes beveik kiekvienas iš jų išgirsta jaunimo išpūdžius ir atsiliepimus. Jie mato gyvą rezultatą – savo atžalas, dirbančias Lietuvoje, jai skiriančias savo idėjas ir darbus. Visi lietuviai džiaugiasi, nes mato, kad būdami už Atlanto jie ‘nenumarino’ lietuviybės, o užaugino jaunimą, kuriam į tėvų žemę Lietuvą yra smagu sugrįžti”, – pasakoja V. Maciūnas.

LISS programos rezultatai džiugina

Kasmet Lietuvos išeivijos studentų, dalyvaujančių LISS programoje, skaičius auga. 2005 metais Lietuvoje stažavosi 6 studentai, o šiemet – jau 55 programos dalyviai. Jie dirbo LR Seime ir įvairiose ministerijose, ligoninėse, globos namuose ir privačiose bendrovėse, savo meninius įgūdžius tobulino su Lietuvos baletu šokėjais, dailininkais, operos solistais ir pan.

Studentai taip pat džiaugėsi, kad šiemet po dviejų mėnesių darbo Lietuvoje jie gavo ir Vytauto Didžiojo universiteto pažymėjimus, liudijančius apie sėkmingai baigtą profesinę stažuotę bei įskaitytus akademinius kreditus, kuriuos grįžus taip pat atitinkamai įvertino JAV ir Kanados universitetai.

2010 metais kartu su LISS programa (dviejų mėnesio trukmės), skirta lietuviškai kalbantiems studentams, veikė dar dvi naujos programos. Pagal Lietuvių kilmės studentų studijų ir Stažuotės programą (šešių savaikių) Lietuvoje stažavosi lietuvių kilmės studentai, nemokantys kalbėti lietuviškai. Jie atvyko į Lietuvą ne tik tobulėti savo profesinėje srityje, bet ir mokyti lietuvių kalbos kursuose Vytauto Didžiojo universitete. Trečioji Lietuvių išeivijos jaunimo labdaros programa buvo skirta gimnazistams ir studentams, norintiems

atlikti labdarinę savanorišką veiklą Lietuvoje. Jie vieną mėnesį padėjo mažiau turintiems – dirbo vaikų ir senelių globos namuose, internatuose, dienos centruose ir pan.

Birutės sumanymai bus įgyvendinti

Laukdama šiomet vykusių programų rezultatų jų vadovė B. Bublienė jau brandino naujų sumanymų, kaip toliau išeivijos studentams plėsti galimybes sugrįžti į Lietuvą. Pasak jos, susidomėjimo sulaukta ne tik iš Šiaurės Amerikos studentų, programos galimybėmis pradėjo domėtis ir užsienį studijuoti išvykę lietuviai,

stažuotę norintys atlikti savo gimtinėje.

Kartu B. Bublienė galvojo ir apie Šiaurės Amerikos studentus, kad jie galėtų stažuotis pačioje Šiaurės Amerikoje pas lietuvių verslininkus, advokatus ir kitus savo srities specialistus. Pasak jos, net ir negalėdami išvykti, jie vis tiek galės išlaikyti ryšį su lietuviška bendruomene, o kartu ir su pačia Lietuva.

Naujų sumanymų Mama Bublienė nebespėjo įgyvendinti, bet jos draugai ir bendražygiai, matydami galimybėmis Lietuvoje „užsidegusius“ studentus, žada jos sumanymų neužmiršti ir leisti jiems tapti gyviems.

Jaunosios stažuotojos atlieka meninę programą.

Susitikimas Tremtinių globos namuose.

Studentai susitikdavo kas savaitę.

Vilnius, spalio 19 d. (lrytas.lt) – Šveicarijoje pagerbtas Lietuvai nusipelnisio visuomenės veikėjo, pedagogo, publicisto, filosofijos mokslų daktaro Juozo Ereto (1896–1984) atminimas – Bazelio mieste, prie namo, kuriame grįžęs į gimtinę nuo 1941 m. gyveno mokslininkas, atidengta atminimo lenta. J. Eretas 1941 m. su šeima išvyko iš Lietuvos ir apsigyveno šiame name. Pagerbti pirmojoje nepriklausomoje Lietuvoje gerai žinomą visuomenės veikėją J. Eretą sumanė Šveicarijos Lietuvių Bendruomenė, pasitelkusi į pagalbą sąveiką su Baltijos valstybėmis stiprinančią šios šalies parlamentinę grupę „Probalticum“. Sumanymui pritarė Lietuvos užsienio reikalų ministerija. Praėjusį penktadienį Bazelyje, prie namo, kuriame išvykęs iš Sovietų Sąjungos okupuotos Lietuvos ilgą laiką su šeima gyveno J. Eretas, vykusioje išskilmėse dalyvavo Šveicarijoje gyvenantys ir dirbantys lietuviai, diploma-

Latvijoje prasidėjo Baltijos šalių ir JAV pratybos

Pratybose dalyvauja daugiau kaip 1,600 karių iš Estijos, JAV, Latvijos ir Lietuvos.

S. Goberio nuotr.

Vilnius, spalio 19 d. (ELTA) – Latvijos kariuomenės Adažių karinės bazės mokymo centre prasidėjo tarptautinės pratybos „Kardo kirtis“. Pratybose dalyvauja daugiau kaip 1,600 karių iš Estijos, JAV, Latvijos ir Lietuvos. Šios pratybos – pačios didžiausios Latvijoje nuo jos įstojimo į NATO. Jų tikslas – tobulinti Baltijos valstybių ir JAV pajėgų karinį bendradarbiavimą, siekiant tinkamai pasirengti dalyvauti NATO vadovaujamų tarptautinių paramos saugumui pajėgų operacijoje Afganistane, kitose tarptautinėse operacijose. Latvijos kariai, kurie dalyvauja šiuose mokymuose, į NATO vadovaujamą tarptautinių saugumo paramos pajėgų operaciją Afganistane išvyks

šiį gruodį. Lietuvos karių kuopa, sudaryta Krašto apsaugos savanorių pajėgų Vyčio apygardos 5-osios rinktinės karių pagrindu, šiuose mokymuose pradeda pasiruošimą misijai Afganistane, į kurią planuojama vykti kitų metų rudenį. Pirmoji pratybų savaitė skiriama treniruotis vykdyti užduotis, kurias gali tekti vykdyti misijoje Afganistane. Antrąją pratybų savaitę kariai dalyvaus kompleksinėse pratybose. Į pratybas kariai atsigabeno įvairios karinės technikos: šarvuočių, visureigių, sunkvežimių. Pratybos „Kardo kirtis“ JAV karinės vadovybės siūlymu Baltijos šalyse rengiamos pirmą kartą. Planuojama, kad šios pratybos bus rengiamos paeiliui vis kitoje Baltijos šalyje.

Pernai daugiausia turistų Vilnius sulaukė iš Lenkijos

Vilnius, spalio 19 d. (ELTA) – Pernai Vilniaus savivaldybės apgyvendinimo įstaigose apsistojo daugiau nei 500,000 svečių, kurių apie 80 proc. sudarė užsieniečiai. Daugiausia turistų pernai sostinė sulaukė iš Lenkijos, tačiau jų buvo mažiau nei už pernai. Statistikos departamento duomenimis, 2009 m. Vilniaus apskritis turistų apgyvendino 22,3 proc. mažiau nei 2008 m. Pernai 176 apgyvendinimo įstaigose apsistojo 586,400 turistų. 2009 m. Vilniaus savivaldybėje buvo priimta 521,000 svečių, iš jų 79,6 proc. užsieniečių. Pastarųjų sostinėje pernai buvo apgyvendinta 12,8

proc. mažiau negu 2008 metais. Pernai į Vilniaus apskritį daugiausia svečių sugužėjo ir kuriam laikui apsistojo iš Lenkijos – 101,900 (18,6 proc. mažiau nei 2008 m.), Vokietijos – 56,300 (20,4 proc. mažiau nei 2008 m.) ir Rusijos – 51,400 (18,7 proc. mažiau nei 2008 m.). Mažiausiai Vilniaus apskritis 2009 m. buvo populiari tarp turistų iš Kipro, Islandijos ir Liuksemburgo. Iš Kipro Lietuva sulaukė tik 247 (2008 m. – 506), iš Islandijos – 480 (2008 m. – 1,361), iš Liuksemburgo – 613 (2008 m. – 583) turistų. Mažiausiai populiarios 2009 m. tarp turistų buvo Elektrėnų ir Šalčininkų r. savivaldybės.

Popiežius paskelbė šešis naujus Bažnyčios šventuosius

Roma, spalio 19 d. (Bernardinai.lt) – Popiežius Benediktas XVI Romoje iškilmingų Mišių metu paskelbė šešis naujus Bažnyčios šventuosius. Nauji šventieji yra: lenkas Laterano kanauninkų kun. Stanisław Soltys Kazimierzcyk, kanadietis Švč. Kryžiaus kongregacijos br. Andre Bessette, ispanė Jėzaus dukterų kongregacijos steigėja ses. Candida Maria de Jesus, australė Švč. Jėzaus Širdies juozapiečių kongregacijos steigėja ses. Kryžiaus Mary MacKillop, italė Švč. Širdies vienuolių katechečių kongregacijos steigėja ses. Julia Salzano ir Šv. Klaros ordino vienuolė ses. Baptista Varano. Kanonizavimo apeigos buvo surengtos Šv. Petro aikštėje, dalyvaujant gausiems maldininkams iš tų kraštų, iš kurių kilę nauji šventieji. Maldininkų grupes lydėjo valstybinės ir bažnytinės delegacijos. Naujuosius šventuosius jų iškėlimo į altorių garbę šventėje dalyvavimu pagerbė Lenkijos prezidentas B. Komorowski, Australijos ir Kanados užsienio reikalų ministrai, Kanados Senato pirmininkas, Ispanijos teisingumo viceministras, Italijos ministrų tarybos pasekretoris, Maltos ordino delegacija, Kolumbo riterių vyriausiasis riteris, Neapolio ir kitų miestų merai. Su popiežiumi koncelebravo penki kardinolai, Monrealio, Madrido, Neapolio, Sidnėjaus ir Krokuvos ganytojai, 22 vyskupai ir arkivyskupai, 7 vienuo-

linių ordinų ir kongregacijų – Augustiniečių konfederacijos, Laterano Išganytojo kanauninkų, Laterano austrų kanauninkų, Bernardinų, Mauricijiečių, Švč. Kryžiaus ir Pranciškonų vyresnieji bei kiti vienuolinių kongregacijų atstovai. Kanonizavimo apeigos buvo pradėtos Šventųjų skelbimo kongregacijos prefekto arkivyskupo Angelo Amato oficialiu prašymu, kad popiežius Benediktas XVI šešis palaimintuosius įrašytų į šventųjų sąrašą. Po šio prašymo arkivyskupas Amato perskaitė trumpas palaimintųjų biografijas. Tada kalbėjo popiežius Benediktas XVI, kuris sukalbėjo maldą. Po šio prašymo choras užtraukė Visų Šventųjų litaniją, kurią giedojo su visa Šv. Petro aikštėje susirinkusia Mišių asamblėja. Po Litanijos užbaigiamosios maldos, Popiežius iškilmingai perskaitė kanonizavimo formulę. Popiežiui perskaičiuos šventųjų skelbimo formulę tikinčiųjų eise-noje buvo atneštos kanonizuotų šventųjų relikvijos, kurios buvo pastatytos ant pakylų prie Mišių altoriaus. Po to Šventųjų skelbimo kongregacijos prefektas dar kartą kreipėsi į popiežių Benediktą XVI. Visos Bažnyčios vardu padėkojęs už naujų šventųjų paskelbimą arkivyskupas Amato paprašė popiežiaus leidimo parengti Apaštališkąjį laišką apie įvykusį kanonizavimą. „Įsakau“, – atsakė į prašymą popiežius.

Prezidentė mano, kad sunkmečio našta turi prisiimti ir verslas

Vilnius, spalio 19 d. (President.lt). – Prezidentė Dalia Grybauskaitė su didžiųjų mažmeninės prekybos tinklų vadovais aptarė maisto produktų brangimo priežastis ir galimybes mažinti jų kainas. Šalies vadovė teigimu, sunkmečiu būtinas visų šalies gyventojų, taip pat ir verslininkų socialinis solidarumas. „Visi turime ieškoti būdų, kaip padėti sunkmetį išgyvenantiems žmonėms. Sunkmečio našta turi prisiimti ir verslas. Raginu šalies verslininkus būti socialiai atsakingus, jautrius, rūpintis ne tik savo pelnu, bet ir visuomenės gerove“, – pabrėžė prezidentė. Prezidentė paragino didžiuosius prekybos tinklus ieškoti galimybių sutvarkyti kainų politiką taip, kad

nebrangtų būtiniausi maisto produktai. Su verslininkais taip pat aptarta galimybė tobulinti sąžiningą konkurenciją ir lankstesnę kainodarą užtikrinančius įstatymus. Tačiau jeigu kainos ir toliau kils, pasak prezidentės, bus peržiūrėti ir konkurenciją stiprinantys, verslo sutelkimą ir vyravimą rinkoje reguliuojantys įstatymai. Prezidentės siūlymu Seimui jau pateiktos Konkurencijos įstatymo pataisos, kuriomis už draudžiamus susitarimus, dėl kurių kyla produktų kainos, siūloma reikalauti asmeninės įmonių vadovų atsakomybės. Pataisomis taip pat siūloma padidinti baudas už draudžiamus susitarimus ir pailginti jų tyrimams taikomus senaties terminus.

Priėjimo prie interneto negavęs kalinys pasiskundė Strasbūrai

Vilnius, spalio 19 d. (BNS) – Priėjimo prie interneto pataisos namuose negavęs kalinys pasiskundė Strasbūre įsikūrusiam tarptautiniam teismui, kad Lietuva nepagrįstai riboja jo teisę gauti informaciją. Vyras nesėkmingai siekė, kad jam būtų leista naudotis internetu pataisos namuose, jo skundai administraciniais teismams taip pat buvo atmesti. Teisingumo ministerijos duomenimis, nuteistasis Henrikas Jankovskis raštu kreipėsi į Švietimo ir mokslo ministeriją su prašymu pateikti informaciją apie galimybes siekti aukštojo mokslo, o ministerija pranešė, jog jį dominanti informacija yra prieinama internete. Lietuvos teismai nustatė, jog

teisė nuteistiesiems naudotis internetu nėra numatyta jokiame teisės akte – atvirkščiai, Bausmių vykdymo kodeksas nustato draudžiamų daiktų ir reikmenų sąrašą, kuriuo numatytas draudimas nuteistiesiems naudotis ryšio priemonėmis. Anot teismų, tokį draudimą pateisina siekis vykdyti nusikaltimų prevenciją. Europos žmogaus teisių teismas Lietuvos Vyriausybei pateikė klausimą, ar draudžiant pareiškėjui naudotis internetu, buvo ribojama jo teisė gauti ir skleisti informaciją bei idėjas, o jei taip, ar toks ribojimas buvo numatytas įstatymu ir būtinas. Teismas tiria, ar valstybės nepažeidžia Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos.

Pasaulio naujienos

A. Merkel ir N. Sarkozy: Europa su Rusija sėdi vienoje valtyje. EPA nuotr.

Vokietijos ir Prancūzijos vadovų susitikimas

Dovilis, spalio 19 d. (BNS) – Vokietija ir Prancūzija nemano, kad Rusija galėtų kelti grėsmę. „Pasibaičius Šaltajam karui Rusija yra strateginis Europos partneris“, – po susitikimo su Prancūzijos prezidentu Nicolas Sarkozy Dovilyje pareiškė Vokietijos kanclerė Angela Merkel. Abu jie vakare susitiko ir su Rusijos prezidentu Dmitrij Medvedev. Šio trišalio viršūnių susitikimo tikslas yra stiprinti pasitikėjimo pagrindą, pabrėžė A. Merkel ir N. Sarkozy. „Mes sėdime vienoje valtyje, kai

kalbama apie tikrąsias XXI amžiaus grėsmes“, – kalbėjo kanclerė. „Rizikos ir grėsmės Rusijai, Vokietijai ir Prancūzijai yra vienodos“, – sakė ir N. Sarkozy. Kadangi Šaltasis karas pasibaigęs ir Varšuvos paktas bei Sovietų Sąjunga nebeegzistuoja, galima teigti, kad „rusai yra mūsų draugai“, pridūrė jis. Europa esą irgi nori būti rusų drauge. Trišalis susitikimas Prancūzijos Dovilio mieste tęsis. Čia bus kalbama ir apie būsimą Maskvos bendradarbiavimą su NATO.

Sukilėliai puolė Čėčėnijos parlamentą

Groznas, spalio 19 d. (BNS) – Visi Čėčėnijos parlamentą antradienio rytą puolė užpuolikai nukauti, pranešė naujienų agentūra „Interfax“, remdamasi milicijos atstovu. Kovotojams užpuolus Parlamentą žuvo keli žmonės. Anot duomenų, nušauti trys apsaugininkai. Be to, du užpuolikai susisprogdino, kartu

pražudydami dar mažiausiai keturis žmones. Likę teroristai užsibarikadavo su įkaitais. Tikslus užpuolikų bei aukų skaičius kol kas neskelbiamas. Parlamento vadovybė šarvuotais automobiliais išgabenta į saugią vietą. Kremlui ištikimas Čėčėnijos prezidentas Ramzan Kadyrov netrukus po išpuolio atvyko prie Parlamento ir asmeniškai vadovavo operacijai prieš teroristus, Grozne sakė milicijos atstovas. Agentūra AP pranešė, kad užimta ir Žemės ūkio ministerija. Tačiau detalės nežinomos. Šiaurės Kaukaze išpuoliai nėra retenybė. Daugiausiai musulmonų gyvenamose Čėčėnijos, Dagestano ir Ingušijos respublikose radikalūs sukilėliai jau daug metų kovoja už nepriklausomybę nuo Maskvos.

Kruvinas išpuolis Lenkijos opozicijos partijos būstinėje

Varšuva, spalio 19 d. (BNS) – Nežinomas užpuolikas nužudė du pagrindinės Lenkijos opozicijos partijos „Įstatymas ir teisingumas“ narių padėjėjus. Partijos vadovas Jaroslaw Kaczynski teigia, kad jo partijos atžvilgiu šiuo metu tvyro „neapykantos atmosfera“. Skelbiama, kad nusikaltėlis nušovė Europos Parlamento nario Janusz Wojciechowski padėjėją 62 metų Marek Rosiak ir peiliu smarkiai sužeidė parlamentaro Jaroslaw Jagiello padėjėją 39 metų Pawel Kowalski. „Reuters“ naujienų agentūra skelbia, kad sužeistasis mirė, tačiau ši informacija kol kas oficialiai ne-

patvirtinta. Šaltinio teigimu, nusikaltimas buvo įvykdytas partijos būstinėje Lenkijos Lodzės mieste antradienio rytą. Apie tai, kaip nusikaltėlis nužudė savo aukas, sklando įvairūs gandai. Kol kas nepranešama ir apie nusikaltimo motyvus. Žudiką policijos pareigūnai nedelsiant sulaikė. Skelbiama, kad sulaikytasis – 62 metų vyras, jau anksčiau teistas. „Buvau savo kabinete, kai netikėtai į biurą įsibrovė vyras ir rėkdamas ‘Mirtis Kachynski!’ paleido šešis ar aštuonis šūvius“, – sakė vienas iš partijos būstinės darbuotojų.

metį „giliai užsislapstinę“ dirbo šioje šalyje. Jie buvo išsiųsti į Rusiją mainais už 4 žmones, kurie Rusijoje buvo įkalinti už šnipinėjimą Vakarams.

EUROPA

PARYŽIUS

Prancūzijos policijos pareigūnai savaitgalį sulaikė beveik 30 anarchistų, kurie Paryžiaus centre po taikios demonstracijos prieš pensijų pertvarką organizavo neramumus. Šeštadienį per visą Prancūziją nuvilnijo protestų prieš pensijų pertvarką banga. Skelbiama, kad į šalies gatves, protestuodami prieš planus padidinti pensinį amžių, išėjo nuo 825,000 iki 3 mln. šalies valdžia pasipiktinusių prancūzų.

STOKHOLMAS

„WikiLeaks“ tinklalapio įkūrėjui Julian Assange neleista apsigyventi Švedijoje. Priežasties, kodėl „WikiLeaks“ steigėjui neleista apsigyventi Švedijoje, pareigūnai nepateikia, argumentuodami, kad toks sprendimas buvo priimtas dėl neviešinamų priežasčių. Australijos pilietis J. Assange tikėjosi, kad Švedijoje dėl palankių įstatymų pavyks sukurti „WikiLeaks“ bazę. Šiuo metu Švedijoje vyksta tyrimas dėl įtarimų, kad J. Assange šalyje įvykdė seksualinį nusikaltimą.

RUSIJA

MASKVA

Maskva tikisi, kad per Lisabonoje vyksiantį Rusijos ir NATO viršūnių susitikimą paaiškės padėtis dėl Europos raketų gynybos planų, pareiškė Rusijos pasiuntinys NATO. Organizacijos generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen ne kartą teigė, kad NATO nori, jog Rusija būtų organizacijos raketų gynybos plano Europoje partnerė, tačiau Maskva tikina, kad prieš pradėdant šį projektą, reikia atlikti labai rimtus raketų grėsmės vertinimus.

* * *

Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev įteikė aukščiausius valstybės apdovanojimus grupei Užsienio žvalgybos tarnybos (UŽT) darbuotojų, tarp jų dešimčiai Jungtinėse Valstijose demaskuotų Maskvos šnipų, kurie šią vasarą grįžo į šalį. Birželio 27 d. Jungtinėse Valstijose buvo sulaikyti 10 Maskvos šnipų tinklo narių, kurie prisipažino, jog beveik dešimt-

AZIJA

BEIJING

Filipinų šiaurinės teritorijos sulaukė itin galingo viesulo „Megi“. Ant kojų sukeltos nepaprastųjų padėčių tarnybos, šalyje uždaryta didžioji dalis mokyklų. Anot meteorologų, „Megi“ vėjo gūsiai siekia daugiau nei 280 kilometrų per valandą greitį. Tai smarkiausia audra, Filipinus užgriuvusi per pastaruosius ketverius metus. Šiuo metu uždrausta laivyba, į jūrą draudžiama išplaukti visiems laivams.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV valdžia paprašė Kinijos imtis aktyvesnių priemonių užkertant kelią Kinijos bendrovių bendradarbiavimui su Iranu dėl šalies vykdomos branduolinės programos ir raketų technologijos. Vyresnysis JAV administracijos pareigūnas sakė, kad Washington pateikė Beijing sąrašą bendrovių, kurios, kaip manoma, veikia pažeisdamos Jungtinių Tautų (JT) apribojimus. Dienraštis „The Washington Post“ pranešė, jog JAV žvalgyba mano, jog kelios Kinijos bendrovės bendradarbiauja su Iranu ir teikia draudžiamas technologijas, daugiausia susijusias su raketine programa.

NEW YORK

Vienas New York teismas keturis JAV piliečius pripažino kaltais dėl planuotų išpuolių prieš sinagogą ir amerikiečių karinius lėktuvus. Prokuratūros teigimu, vyrai ketino susprogdinti sinagogą New York Bronx rajone bei surengti išpuolius „žemėoras“ raketomis prieš karinių oro pajėgų bazės New York valstijoje lėktuvus. Keturi įtariamieji buvo suimti 2009 m. gegužės pabaigoje.

PIETŲ AMERIKA

KITAS

Ekvadoro pietuose įgriuvus aukso kasyklos šachtai, buvo užtvertas tunelis, po žeme 150 metrų gylyje liko įkalinti mažiausiai 4 kalnakasiai, pranešė vienas griūties išvengęs kalnakasys.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

PHILADELPHIA, PA

32–ji Lietuvių namų mugė laukia prekeivių ir lankytojų

ALGIMANTAS GEČYS

Philadelphia Lietuvių namų (LN) didysis metinis renginys yra kiekvienų metų lapkričio mėnesio pirmąjį savaitgalį vykstanti mugė. Jos dėmesio centre ne tik iš arti ar toli atvykę visų kartų ir bangų lietuviai, kurie mugėje vyrauja, bet ir amerikiečiai kaimynai bei jų pasikviesti draugai. Puikią lietuviškos mugės nuotaiką rengėjai stengiasi perduoti visiems. Tokiu būdu per Lietuvių namų mugę pereina šimtai žmonių. Jų mugėje palikti doleriai yra svarbus pagrindas šiais metais 102 metų sukaktį švenčiančiam Lietuvių namų pastatui išlaikyti.

Triaukštis pastatas, tarp amerikiečių geriau žinomas „The Big Lit“ vardu, puikuojasi trimis salėmis, talpinančiomis 350, 150 ir 90 žmonių. Dokumentuose įrašytas kaip priklausantis ne pelno korporacijai Lithuanian Music Hall Association, pastatas prieš daugiau kaip 30 metų buvo perkrikštytas Philadelphia Lietuvių namais. Pastatu nuolat naudojasi Philadelphia Lietuvių Bendruomenės apylinkė, tautinių šokių grupė „Žilvinas“, choras „Laisvė“, Tautodailės instituto padalinys, „Gintarinių šaknų“ klubas, Jaunimo sąjungos skyrius, sportininkai, vyksta lietuvių kalbos pamokos suaugusiems. Pastate veikia Gedimino Surdėno vardu pavadintas kultūros centras, kuriame rodomi tautodailės dirbiniai, dailininkų kūryba, sukaupia gausi biblioteka. Kaip bevardintume, tai Lietuvių namai tikraja to žodžio prasme.

Mugės atneštas pelnas, gauta salių nuoma, pasišventusių vadovų aukojamas laikas, taip pat dosni retkartinė Lietuvių Fondo parama, leidžia nuo 1909 metų lietuvių rankose išlaikyti pusę kvartalo užimantį pastatą. LN tarybos pirmininku yra pirmosios bangos lietuvių imigrantų palikuonis Albertas Mikutis, buvęs JAV aviacijos kapitonas. Jau kelintus metus Kęstutis Pliuškonis eina vykdomojo vicepirmininko pareigas ir pasiaukojančiai rūpinasi LN išlaikymu lietuvių reikalams.

Kaimo kapela „Varpelis“, vadovė Lynn Cox (viduryje).

Didysis galvosūkis – po 35-rių metų būtina pakeisti stogo dangą. Tikimasi, kad nepaisant kraštų užgriuvusių ekonominių problemų, stogo svarbą supras tautiečiai ir savo parama bus dosnūs.

Šių metų mugė vyks lapkričio 6 ir 7 dienomis, šeštadienį ir sekmadienį, nuo vidurdienio (12 val. p. p.) iki 6 val. vakaro. Mugės metu skirtingu laiku linksmins „Kaimo kapela“ (vad. Lynn Cox), „Žilvino“ šokių grupė (vad. Estera Bendžiūtė-Washofsky), choras „Laisvė“ (vad. Ilona Babinskienė). Karolina Stepanowsky grimo apsilonkčius vaikučius, atvyks vaikų ypač laukiamas svečias klounas Čarlis. Šeštadienio vakarą (pradedant 6 val. vak.), ypač jaučioje žemutinėje LN salėje, koncertuos ir pramoginiams šokiams gros iš Denver, CO, atvykusi nuotaikinga estradinės muzikos grupė „Kolorado vabalai“. Prieš vienerius metus žavėję JAV LB Tarybos sesijos dalyvius Denver mieste, „Kolorado vabalai“ visiškai užbūrė šių metų Los Angeles Lietuvių mugės lankytojus. Apie Romualdo Zablecko vadovaujamą muzikantų grupę kaliforniečiai dar šurmuliuoja.

O kad „Kolorado vabalai“ surado Philadelphia LN mugę, reikia dėkoti

Lietuvių Fondo vadovams. Tą patį vakarą PLC (Lemont, IL) vyks didysis LF pokylis, tačiau LF vadovybė negalėjo pamiršti už 1,000 km esančio ir aukomis LF gausiai paremiančio Philadelphia lietuvių telkinio! LF Tarybos nariui Laurynui Misevičiui ir LF įgaliotinei Daliai Jakienei artimai bendradarbiaujant, LF Philadelphia telkiniui padėką pareiškė paremdamas „Kolorado vabalų“ atvykimą. Tad būtinai atvykime pasidžiaugti kiekvieno ausiai malonia estradine muzika.

Mugės metu vidurinėje salėje abi dienas veiks lietuviška virtuvė, kavinė su naminiais pyragais ir tortais, o troškulį bus galima numalšinti lietuvišku alumi ir kitais tauriais gėrimais. Virtuvei vadovauja Danutė ir Vytas Surdėnai. Bus surengtas skaniausio krupniko konkursas. Neturintys kulinarinių gabumų gaminant krupniką, galės būti jo ragautojais – vertintojais.

Didžiojoje Lietuvių namų salėje prie išdėstytų stalų prekiaus iš arti ir toli atvykę lietuviško maisto, muzikos, tautodailės meno, papuošalų, drabužių, knygų ir įvairių reikmenų

prekeiviai. Kiekvienais metais prekeivių skaičius gausėja, gausėja ir mugės lankytojai. Mugė geriausia vieta kiekvienam iš anksto apsirūpinti kalėdinėmis dovanomis artimiesiems. O tos dovanos gali būti įvairios. Nuo marškinėlių su užrašu „Pabučiuok mane, aš lietuvaite!“, įvairių papuošalų iki keletą svarų sveriančio Rokiškio sūrio. Kaip ir anksčiau, eilės drieksis prie kepamų (pasaulyje skaniausių!) bulvinių blynų, kuriuos vieni valgys su grietine, kiti – su obuolių koše. Lietuvių organizacijų stalai kels lėšas labdarai Lietuvoje, LB registruos norinčius gauti informaciją apie vietinę lietuvių veiklą. LN vadovybė praneša, kad prekeivių („vendors“ ir „exhibitors“) registraciją šiais metais vėl vykdo Virgus Volertas, pasiekiamas elektroninio pašto adresu volertas@verizon.net, o vakarais telefonu (610)-664-9425.

Antrus metus pagrindinė mugės ruošos atsakomybė yra patikėta energingajai Esterai Bendžiūtei-Washofsky. Jos „komandoje“, nekartojant anksčiau jau paminėtų, dirbuojasi Vytas Bagdonavičius, Angelė Puodžiūnienė, Danutė Gedeikienė, Lisa Blanco, Gayle Stepanowsky, dr. Juozas Kasinskas, Teresė Gečienė. Tebelaukiama, kad įsitrauktų dar daugiau žmonių, tad šiuo metu tenka susilaikyti nuo pavardžių paminėjimo. Mugė darbuotojų ir apsilankiusiųjų mastu neabejotinai yra pats didžiausias Philadelphia lietuvių renginys.

Tad lapkričio pirmąjį savaitgalį gausūs prekeiviai ir mugės lankytojai tužpildo Lietuvių namus. Adresas: 2715 E. Allegheny Avenue, Philadelphia, PA 19134. LN yra prie I-95 greitkelio (Allegheny Ave. išvažiavimas). Atvykusiems su kiek prastoka ar net bloga nuotaika, mugės rengėjai užtikrina jos visapusišką „pagerinimą“ geros rūšies prekėmis, puikia menine programa, skaniu maistu ir lietuvišku alumi.

POQUONOCK, CT

Šimtas metų Švento Kazimiero lietuvių draugijai

2010 metais Švento Kazimiero lietuvių draugija, Poquonock, Connecticut, švenčia 100 metų įsteigimo sukaktį.

Pirmasis lietuvis, apsigyvenęs Poquonock 1891 m., buvo Paul Crnouski. Netrukus po jo daugiau lietuvių atvyko į Poquonock, gavę darbus tabako ūkiuose, tekstilės fabrikuose ar malūnuose. Norėdami palaikyti ryšį su kitais lietuviais, jie 1910 m. gegužės mėnesį įsteigė Šv. Kazimiero draugiją, kurios pagrindinis tikslas buvo meilė Dievui ir artimui, padedant vienas kitam ligos ir mirties atveju. Į draugiją įstojo 108 nariai, 13–45 metų amžiaus vyrai, kurie pildė draugijos reikalavimus, buvo praktikuojantys Romos katalikai ir planavo tapti Amerikos piliečiais.

Iš pradžių draugijos nariai rink-

davosi privačiuose namuose. Vėliau, 1940 metais, nusipirko pastatą, statytą 1880 m., kurį pavadino Šv. Kazimiero lietuvių namais. Laikui bėgant draugija įsigijo dar šalimais esančius keturis pastatus. Per daugelį metų Šv. Kazimiero draugija ne tik išlaikė savo lietuvišką kultūrą ir tapatybę, bet ir prisidėjo prie Poquonock miestelio visuomeninės veiklos, dalyvavo paraduose ir sporto rungtyne.

Šv. Kazimiero lietuvių draugija dar ir dabar stipriai gyvuoja ir palaiko santykius su nariais ir jų šeimomis, rengia renginius ir pietus. Kas metai per Padėkos dieną yra atnašaujamos šv. Mišios Švento Juozapo bažnyčioje, Poquonock, už visus mirusius Draugijos narius.

Šv. Kazimiero 100-mečio sukaktuvinis leidinys

Andrius kepa blynus. 2008 m. mugė.

Birutė A. Bulota, gyvenanti **Chicago, IL**, a. a. keramikės Dainos Bulotaitės Heisters atminimui paaukojo mūsų dienraščiui 50 dol. auką. Esame Jums dėkingi.

„Ambersail” dienoraštis

Nr. 21

2008-11-29 Pasiekėme Indijos vandenyną

Šį vidurnaktį keičiantis vachtomis staiga pakilo stiprus vėjas. Jo greitis buvo apie 25, o vėliau ir 35 mazgai. Didžiausią jachtos greitį pilnomis burėmis – 29 mazgus – pavyko pasiekti mūsų kapitonui Taurui Rymoniui. Taigi, nors buriavimo sąlygos buvo labai permainingos – vėjo greitis kito nuo 2 iki 30 mazgų, kryptis sukinėjosi 100°, plaukėme prieš srovę – per naktį gerokai pasistūmėjom į priekį ir pasiekėme Indijos vandenyną.

Tarp įgulos narių buvo kilusios diskusijos, kur prasideda Indijos vandenynas – ar ties Gerosios Vilties kyšuliu, ar ties Adatos. Toje vietoje susitinka priešpriešinės srovės: šaltoji Atlanto ir šiltoji Indijos vandenyno. Leisdamiesi į pietus stengiamės vengti šių srovių sandūroje kylančių didelių bangų. Tačiau patekome į bangų mūšą ir 3–4 val. „įjojome” kaip ant arklių. Nors ir pakrautas, bet laivas nuo bangos tiesiog slysta vandens paviršiumi.

Įgulos nuotaika puiki. Mėsos atsargų dar nepalietėm, nes artimiausias 3–4 dienas valgysime vakar Gedimino Jurevičiaus pagautą tuną. Visi apsipranta su savo pareigomis, pereiname į rutininį plaukimą.

2008-12-01 Trečiajame etape nuplaukėme pirmąjį tūkstantį jūrmilių

Gruodžio 1-ąją 11 valandą kapitono Tauro Rymonio vachtos metu nuplaukėme nuo Cape Town pirmąjį tūkstantį jūrmilių. Žinoma, tai buvo paminėta, nepamirštas ir Neptūnas.

Pas mus prasidėjo kalendorinė vasara, rytas buvo saulėtas ir šiltas. Dabar, artėjant prie ciklono ribos, niaukstosi, bet vis dar šilta. Kadangi neturim termometro lauke, tai galim tik spėlioti, kad yra daugiau nei 20 laipsnių šilumos, gal 24.

Tik penkta para, o jausmas toks, lyg jau plaukiame seniai, seniai. Laikas sulėtėja ar net visai sustoja. Jis pajuntamas tik tada, kai reikia rengtis ir eiti į vachtą. Buriuojant Baltijoje ar kitur Europoje niekada nebūdavo taip, kaip čia. Visiška vienvietė. Tik paukščiai kartais lydi jachtą. Tikriausiai jiems atrodoma kaip labai keistas padaras. Ką jie čia daro – 1,000 mylių nuo kranto...

Naktis buvo rami. Vakar pūtė ir bangos blaškė, o šiandien silpnas vėjas ir tik silpnas bangavimas liko. Keistas ir visai nepažįstamas dangus, masė žvaigždžių. Patekėjęs mėnulis atrodo visai kaip ant turkiškų minaretų. Virš galvos – Oriono peteliškė, dešinėje – Pietų kryžius, o aplink dar kažkokie žvaigždynai. Keistas jausmas apima, kai naktį budėdamas vachtoje, žiūri į tą ryškų, pasakišką dangų. Jautiesi lyg būtum pasaulio atradėjas...

Kai užvakar pagavome didžiulį tuną ir jis buvo tempiamas prie laivo šono, tai švytėjo it koks nežemiškas povandeninis laivas. Bangose planktonas mirguliuoja. Aplink vyksta visai kitoks gyvenimas nei tas, prie kurio esame įpratę buriuodami Baltijos jūroje. Oro ir vandens skaidru-

mas visai kitoks, žvaigždės – ir tos graakščiai nusidriekusios iki pat vandens. Kitas pasaulis.

Vandenyno horizontas tuščias. Nei švieselės, kuri patvirtintų įsitikinimą, kad gyvenimas kitur vis dėlto egzistuoja.

Išaušus diena jachta vėl pavirsta šiuolaikiniu buriniu aparatu, kuris skirtas tam, kad per ypač trumpą laiką įveiktų atstumus, kuriuos mūsų protėviai nugalėjo apgraibomis, neturėdami nei satelitų, nei „mobiliakų” ir net, ko gero, tiksliai nežinodami, ar žemė yra apvali.

„Ambersail” padėtis 00.00 val. (Lietuvos laiku) 36°47 'S 032°06 'E.

Per lapkričio 30-ąją nuplauktos 284 j/m. Nuo Odisėjos pradžios nuplaukta 9,734 j/m.

2008-12-03 4+3+3+1 arba naujas pamainų skirstymo principas

„Tūkstantmečio odisėjoje” esame pirmieji plaukiantys pagal naują vachtų skirstymo principą. Taip yra todėl, kad tik pradėjus pasiruošimą šiam Odisėjos etapui, kapitonas buvo nusiteikęs įguloje turėti ne daugiau kaip 10–11 žmonių. Pagrindinės tokio sprendimo priežastys buvo kelios.

Visų pirma vietos ir privatumo stoka laive – kai sustojimo galimybės tik visai teorinės, klimatas šaltas ir šlapias, daug šlapių daiktų aplinkui, papildoma erdvė tikrai netrukdo. Antra, vandens ir kuro atsargos. Kiekvieno žmogaus po 50 kg daiktų, 150 litrų vandens, maistas ir t. t. Vanduo ir kuras čia tiesiogiai susiję, nes jachtos bakuose vandens užtenka tik daliai kelio, vėliau vandens atsargos papildomos gėlinant jūros vandenį. Gėlintuvai – daug elektros energijos ryjantis aparatas, o elektros energiją laive gamina dyzelinis generatorius, paverčiantis 1 litrą dyzelino maždaug 3 kW elektros energijos. Suprantama, kad kuro atsargos irgi ribotos, papildymo galimybių viduryje vandenyno neatsiras.

Mūsų įguloje 11 žmonių. Kadangi Sigitas – profesionalus kulinaras, mokantis ir mėgstantis šį užsiėmimą, o skanus ir sotus maistas jūroje yra didžiulė vertybė, palaikanti įgulos dvasią, jis pasiryžo vienas atlikti šį svarbų darbą. Likę 10 įgulos narių tikrai su dėkingumu atidirbs už tai ant denio.

Taigi, kapitonas turėjo išspręsti tokią lygtį: 10 žmonių 3 pamainomis turi dieną ir naktį užtikrinti saugų jachtos plaukimą. Naktinės vachtos nuo vidurnakčio iki 8 valandos ryto sunkiausios. Laiko skirtumas tarp pradžios ir pabaigos yra 7,5 valandos. Laivas plaukia į rytus. Kaip paskirstyti budėjimus?

Pagrindiniai sprendimo keliai yra du: arba pamainos keičiamos laivo laiku (pvz., GMT ar Lietuvos „laivo vėliavos” laikas), arba vietiniu (laiko juostos, kurioje yra „Ambersail”). Jeigu įgulą galima suskirstyti į lygias pamainas, pirmasis variantas paprastesnis ir socialiai teisingesnis – visiems kliūna visko po lygiai, ir tiek žinių. Dabartiniu atveju įgulos po lygiai paskirstyti neįmanoma, todėl kapitono sprendimu pamainos sudarytos pagal vietinį laiką. **Bus daugiau.**

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS Inkstų, pūslės, prostatos gydymas bei chirurgija

Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Skelbimų skyriaus

tel. 1-773-585-9500

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

Vilniuje pirmą kartą griėš New York filharmonijos orkestras

Spalio 30 d. Lietuvos nacionaliniame operos ir baletų teatre pirmą ir vienintelį kartą Baltijos šalyse griėš New York filharmonijos orkestras, kurio unikalumas aprašytas net Guinness rekordų knygoje.

Šiandien (New York filharmonijos orkestras) NFO yra skelbiamas vienu geriausiu pasaulio orkestru, ir dažnai pristatomas kaip simfoninio orkestro kokybės etalonas. Įsteigtas 1842-aisiais kaip New York filharmonijos draugija, orkestras gana greitai tapo žymiu visoje Amerikoje, ir jam teko garbė daug kur tapti pirmuoju.

New York filharmonijos orkestras.

Orkestras buvo pirmasis istorijoje, gavęs palikimą – garsusis leidėjas Joseph Pulitzer 1913 m. savo turtą užrašė orkestrui. 1922 m. per vietinį radiją buvo pirmą kartą transliuotas simfoninio orkestro koncertas, o 1930 m. – NFO per radiją išgirdo visa Amerika; 1950-aisiais jie pirmą kartą pasirodė per TV. Orkestro istorijoje kiekvienai metais turėjo savo įvykius, jie susiję su garsiausiais muzikos pasaulio vardais. 1982 m., diriguojamas Zubin Mehta, orkestras griėžė Baltuosiuose rūmuose Indiros Gandhi garbei. 1986 m. NFO koncerto Lais-

vės statulos 100-mečiui New York centriniame parke klausėsi didžiausia auditorija, kada nors buvusi klasikinės muzikos koncerte – 800,000 klausytojų!

Savo 150-ąjį jubiliejų orkestras šventė ant scenos pakviesdamas tris gyvus orkestro muzikos vadovus: Pierre Boulez, Zubin Meht ir Kurt Masur. NFO buvo pirmasis simfoninis orkestras, 2003 m. griėžęs per „Grammy” apdovanojimų ceremoniją, o jau po poros metų – pats pelnęs net 3 šiuos prestižinius apdovanojimus. 2004 m. orkestras buvo įtrauktas į Guinness pasaulio rekordų knygą, tais metais jie griėžė 14,000-ąjį koncertą. Šių metų gegužę griėžęs savo 15,000-ąjį koncertą, orkestras jau yra koncertavęs 429-uose miestuose 62-ose šalyse. 2009 m. į unikalią Guinness rekordų knygą jie buvo įtraukti dar kartą – klarnetų koncertmeisteris Stanley Drucker atsisveikino su orkestru po 60 metų darbo jame.

Į Vilnių orkestras atvyksta tiesiai iš Varšuvos. Ten spalio 29 d. orkestras griėš koncertą su 16-ojo tarptautinio F. Chopin pianistų konkurso laureatu, paskelbtu spalio 22 d. Sausio pradžioje konkurso laureatas dar kartą koncertuos su šiuo orkestru New York „Avery Fisher Hall”.

Koncertinio turo Europa/ru- duo’2010, į kurį įeina koncertai Serbijoje (Belgrade), Slovėnijoje (Liublianoje), Lenkijoje (Varšuvoje), Vokietijoje (Hamburge), Prancūzijoje (Paryžiuje) ir Liuksemburge, geografinėje pirmą kartą atsirado ir vienintelis koncertas Vilniuje.

Delfi.lt

IEŠKO DARBO

* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills ieško bet kokio darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

* **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

* **Moteris**, turinti medicininį išsilavinimą, kalbanti rusų, lietuvių anglų, lenkų kalbomis, vairuojanti, turinti dokumentus, ieško senelių priežiūros darbo naktimis arba rytais iki 12 val. pietiniuose rajonuose. Valymo darbų nesiūlyti. Tel. 773-387-7232.

* **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių šeimoje. Turi rekomendacijas, nevairuoja. Minimali anglų kalba. Tel. 630-552-4169.

SIŪLO DARBĄ

Immediate Positions available for **CDL/Mover for Skokie** based household goods moving company. Good pay & benefits available. Must be at least 21 years of age. Call Jacob **847-980-0906**

Iš kairės: LTSC svečias VPU lektorius Valdas Selenis, LTSC archyvų direktorė Skirmantė Miglinienė, LTSC valdybos pirmininkas dr. Augustinas Idzelis.
Kristinos Lapienytės nuotr.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centre – svečias iš Vilniaus

Jau daugelį metų Lituanistikos tyrimo ir studijų centras (LTSC) bendradarbiauja su įvairiomis Lietuvos mokslo, švietimo ir kultūros įstaigomis. Nuolat siunčiamos knygų ir periodikos siuntos į Lietuvą, daug mokslininkų naudojami LTSC archyvais.

Šių metų rugsėjo 21–29 d. LTSC lankėsi Valdas Selenis, Vilniaus pedagoginio universiteto Istorijos fakulteto lektorius. Svečias domėjosi išeivijos archyvais ir ieškojo medžiagos apie istoriką dr. Adolfą Šapoką. 2011 m. sukan-ka penkiasdešimt metų nuo žymiojo istoriko mirties, ta proga Lietuvoje ruošama serija straipsnių bei leidinių apie dr. A. Šapokos gyvenimą ir veiklą. Nors pagrindinis A. Šapokos archyvas saugomas Kanados lietuvių muziejuje-archyve, tačiau ir LTSC V. Seleniui pavyko rasti medžiagos, susijusios su dr. A. Šapoka. Peržiūrėjęs Vokietijos DP stovyklų fondus, V. Selenis rado liudijimų apie dr. A. Šapokos gyvenimą, tarp kurių – laiškai iš Augsburg, įvairios anketos bei dokumentai.

V. Selenis taip pat domėjosi Lietuvių istorijos draugijos veikla bei susipažino su kitais LTSC archyvais.

LTSC info

Vietoj vampyrų – kabaretas!

Ką mes žinome apie vampyrus arba raganas? Ar nebaisu naktį kapinėse? Gal kažkam ir nebaisu, kitaip ar būtų taip linksmai švenčiama Halloween šventė?

Daugeliui lietuvių taip pat norisi džiaugsmingo Halloween, todėl kapų šalčiui jie priešpastatė karščiui alsuojančią, linksmą kabareto nuotaiką. Vietoj to, kad lietuviai pavieniui rinktųsi savo namuose ar namų rūsiuose, šį rudenį jie kviečiami susirinkti kartu ir surengti linksmą šventę.

Šiam lietuvių susibūrimui mielai sutiko skirti patalpas „Flatlander’s” restoranas, kurį daugelis lietuvių seniai mėgsta ir lanko – vieni dėl „gyvo”, be jokių chemikalų, alaus, kurį čia pat verda vokietis aludaris Artas, kiti dėl jaukios aplinkos ir skanaus maisto, tretį dėl kiekvieną savaitgalį kviečiamos vis kitos muzikantų grupės bei linksmų šokių. Specialiai lietuviškajam Halloween restoranas patieks keletą lietuviškų patiekalų – alaus rinkinį, kuriame bus kepta ruginė duona su česnakų, šalto rūkymo skumbrė, rūkyta šoninė bei sūris.

Lietuviškajame Halloween keletą dainų sutiko padainuoti trumpam iš Lietuvos atvykusi dainų kūrėja ir atlikėja Rūtė. Jei iki šiol šokti galėjome tik pagal jos Lietuvoje išleistas kompaktines plokšteles, tai dabar ji pati dalyvaus ir dainuos Halloween šventėje.

Apranga? Tinkanti šventei – šelmiška, gundanti, nepakartojama, pagal kiekvieno išradingumą ir sugebėjimus. Įdomiausio kostiumo autorių apdovanosime. Kadangi kabaretas

yra kabaretas, čia mes šoksime ir dainuosime. Ne veltui. Geriausiam dainininkui ir šokėjui taip pat bus įteiktos dovanos. Tony Tommasone žada padainuoti keletą Elvis Presley dainų. Jis tvirtina esąs geriausias šių dainų atlikėjas po paties Elvio. Ką gi, paklausysime ir įvertinsime.

Kai kas klausė, ar bus galima vaizduoti vampyrą? Kodėl gi ne, juk kiekvienoje bendrijoje atsiranda kažkas „geriantis” mūsų kraują! Renkitės kaip norite, kad jums būtų linksmi!

Kartais girdime skundų, kad Čikagos šiauriniuose priemiesčiuose nieko nevyksta, kad nėra kur susirinkti, kad švenčių švęsti tenka važiuoti į pietinę Čikagą. Ką gi, šįkart pietiečius kviečiame prisijungti prie mūsų. Laukiame visų, nesvarbu, iš kokių priemiesčių kas atvyksite!

Kažkas klausė, kodėl šventė ruošinama penktadienį? Amerikiečių statistika teigia, kad daugiausia žmonių baruose ir restoranuose susirenka penktadienio vakare! O po mūsų kabareto šokių tikrai reikės savaitgalio atsigauti.

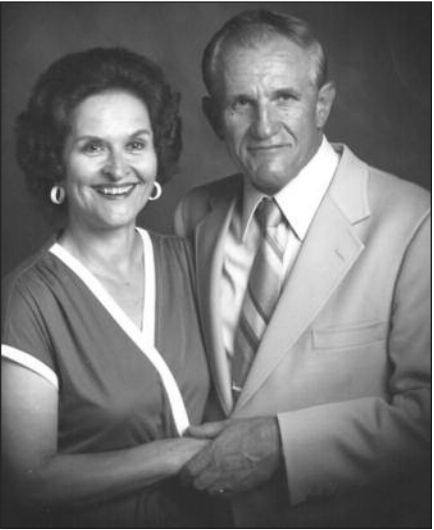
Susirinkime kartu ir linksmi, užmiršę dienos rūpesčius ir nuovargį, pašėlkime lietuviškajame Halloween vakare „Kabaretas”. Kadangi staliukų alaus bare nėra daug, ir pusė bilietų jau išparduota, kviečiame visus nelaukti ir užsisakyti bilietus, kad paskutinę minutę netektų min- džiukuoti už durų.

Kas sakė, kad mes nevieningi ir nemokame linksmintis? Ši šventė – mūsų rankose.

Angelė Kavakienė

AŲA Dr. Jono ir Joanos Valaičių meno kolekcijos paroda ir aukcionas

AŲA dr. Jono ir Joanos Valaičių meno dirbinių kolekcija labai įvairi. Ji sudaryta iš garsių ir mažiau žinomų menininkų darbų, kūrusių ir tebekuriančių išeivijoje bei Lietuvoje. Visi darbai yra lietuvių dailininkų – tapytojų, grafikų, keramikų. Nepaisant menininkų kūrimo stilių įvairovės ir skirtingų šių darbų kūrimo laikotarpių, rinkinys yra vientisas savo kūrinių kokybe. Jame galima pamatyti Viktoro Petravičiaus tapybą ir grafiką, mozaiką ir mažosios plastikos darbus. Viktoras Petravičius įvairiapusis menininkas – malonu, kad šiame rinkinyje atsispindi jo visa kūrybos įvairovė.

Jonas ir Joana Valaičiai.
Valaičių asmeninio archyvo nuotr.

Monumentalūs Vytauto Igno ir Romo Viesulo grafikos darbai praturtina šį rinkinį. Taip pat galima pamatyti ir kitų menininkų grafikos technika atliktus darbus. Tai ir Giedrės Žumbakienės, Kepežinsko, Mariaus Jonaičio, Mikalojaus Vilučio, Irenos Daukšaitės-Guobienės. Pastarųjų menininkų darbai atkeliavę iš Lietuvos, kur jie šiuo metu kuria ir yra vieni žymesnių grafikų Lietuvoje.

Jonaitis gerai įvaldęs oforto ir sausos adatos technikas, jis – pirmųjų lietuviškų litų autorius. Parodoje rodomas jo grafikos darbas Vilniaus architektūriniais motyvais. M. Vilučio kūryba labai savita – realybė jo darbuose persipynusi su fantazija, be vienareikšmiškos minties.

Prano Domšaičio tapybos darbas taip pat yra šiame rinkinyje. Keletas Zitos Sodeikienės darbų, drauge su Ados Sutkuvienės pajavirina parodą. Taip pat parodoje pamatysime kelias Eleonoros Marčiulionienės keramikes skulptūras, kaip visuomet džiuginančias savo glazūrų spalvin-gumu ir formų plastika.

Šią parodą papildoma nemažai Joanos Valaitienės sukurtų darbų – tai įvairia technika atlikti meno kūriniai – monotipijos, aliejum, akvarele nutapyti pavekslai.

Rinkinys pasižymi žanrų, atlikimo technikų įvairove ir gausa.

Lietuvių Fondas yra dėkingas dr. Rasai Valaitytei, kurios pastangų ir rūpesčio dėka šie, jos tėvelių dr. Jono ir Joanos Valaičių daugelį metų rinkti meno kūriniai buvo dovanoti Lietuvių Fondui. Aukcione surinktos lėšos bus skiriamos Lietuvių Fondo apimtyje įsteigtam „Dr. Jono ir Joanos Valaičių stipendijų fondui”, kuris įkurtas remti medicinos ar meno srityje studijuojančius studentus.

Parodos-aukciono atidarymas šeštadienį, spalio 23 d. 6 val. v. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL.

Nora Aušrienė

V. Petravičiaus paveikslas.

Brighton Park Lietuvių namų savininkų draugija atsiuntė „Draugui” dosnią 100 dol. auką. Esame labai dėkingi už paramą.

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v. klausykite seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI INTERNETU www.wcev1450.com

STASĘ MACIENĘ AMŽINYBĖN IŠLYDINT

Stasė Vitkauskaitė-Macienė

ALFONSAS NAKAS

Jos mirtis Sunny Hills, FL, telkinio lietuvių taip nepribloškė, kaip prieš ją čia mirusio tautiečio, nes apie jos nebepagydomą ligą jau žinojome. Tik visi tikėjome, kad ji su mumis dar pabus keletą mėnesių, gal ir visus metus. Mat iki rugpjūčio vidurio su savo vyru sekmadieniais lankė bažnyčią ir po pamaldų keletą minučių su draugėmis bei draugais pasikalbėdavo. Deja, 2010 m. rugsėjo 3 d. ji užmigo amžinu miegu...

Stasė Vitkauskaitė-Macienė gimė Kaune 1922 m. balandžio 29 d. Jos tėvai, Ieva ir Stasys Vitkauskai, išaugino penkis sūnus ir dvi dukteris. Per kelis dešimtmečius numirė tėvai, Stasės sesutė Jadvyga ir keturi broliai; sveikas gyvas liko, su žmona dr. Danguole (Milaityte) ir vaikais, jauniausias Stasės brolis Aleksas Vitkus, Miuncheno Max Ludwig universiteto inžinerijos fakulteto absolventas, uolus „Draugo“ dienraščio bendradarbis.

Stasė augo ir mokėsi Kaune, kur 1941 m. baigė Kauno 4-ą gimnaziją. Gavusi brandos atestatą, studijuoti universitete nesiskubino, nes tą vasarą vieną Lietuvos okupantą keitė kitas, tvyrojo netikrumas. Trejus karo metus ji praleido Kaune, dirbdama įvairiose įstaigose.

Kai Raudonoji armija artėjo į Vilnių, o rusų lėktuvai ėmė terorizuoti ir Kauną, Stasė su broliu Aleksu 1944 m. liepos 15 d. paliko Kauną, o rugpjūčio 8 d. peržengė Trečiojo Reicho sieną. Iki karo pabaigos Stasė dirbo fabrike, Selb mieste. Karui pasibaigus, ji apsigyveno išvietintųjų lietuvių stovykloje Seligenstadt bei Wuertsburg mieste. Ten susipažino ir suartėjo su Vytautu Macijausku, kuris vėliau, pavarde sutrumpinęs, tapo Maciu. Į Kanadą emigravusi 1948 m. lapkričio 30 d., vienerių metų privalomą darbą Stasė atliko šeimoje. Vėliau persikėlė į Torontą, kur 1950-ųjų sausį atsirado ir Vytautas. Jiedu sutuokė visų mylimas kun. Petras Ažubalis 1950 m. gruodžio 25-ąją – pirmąją šv. Kalėdų dieną. Į Čikagą, jau su naujagimiais, Maciai gyventi ir dirbti persikėlė 1958 m. gegužės mėn. gale. Tapę pensininkais, išau-ginę tris gerus vaikus, Stasė ir Vytautas senatvės poilsiui 1986 m. balandžio 22 d. persikėlė į Sunny Hills, FL.

Kai šį nekrologą rašantis su žmona Brone keletu mėnesiu vėliau irgi įsikūrė Sunny Hills, greit Stasė ir Vytas tapo mūsų draugais. Jų namus lankydami, visada gėrėjomės kambarių sienas puošiančiais ne tik peizažais, bet ir vaikų portretais. Tai Stasės talentinga kūryba! Klausdavome, kodėl Stasė, visą gyvenimą dirbusi sunkius ir lengvesnius darbus, nebaigė ar bent nelankė meno mokyklos? Atsakymas būdavo trumpas: „Iš meno duonos nevalgysi!“ Stasė buvo viena iš keletos šio telkinio aistringiausių knygų skaitytojų; pristigus lietuviškų, šimtus perskaitė angliškų. Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, keletą kartų jiedu lankė tėvynę; abu su Vytu buvo nuolatiniai „Kaleidoscope“ dramos teatro visų pastatymų lankytojai. Kai kartą per metus į Panam City atvykdavo cirkas, Maciai jo gastrolių niekada nepraleisdavo, dažnai keliaudavo autobusu į Biloxi prie New Orleans... Tai tik keletas velionės Stasės kultūrinio bei pramoginio gyvenimo pensijoje akimirkų.

Stasės laidotuvės įvyko rugsėjo 3 d. Į Šv. Teresės bažnytelę buvo atvykę gedėtojai atsisveikinti su velione. Angliškai ir lietuviškai sukalbėtas Rožinis. Gedulo šv. Mišias aukojo, pamokslą sakė, visas laidotuvių apeigas atliko Šv. Teresės bažnyčios klebonas, monsinjoras Francis Szczykutowicz. Religines maldas prie altoriaus skaitė abi velionės dukterys: vienuolė seselė Jūratė, PhD ir Viktorija-Rima. Trumpai prabilęs Stasės brolis Aleksas paaiškino savo bei kitų šermenų dalyvių, šeimos narių tapatybes ir padėkojo seserį pagerbti atėjusiems gedėtojams. Giesmės giedojo visi gedėtojai.

Išlydėjom Staselę į Kalvarijos kapines (Calvary Cemetery), kur jau beveik dešimtmetį laukė granito paminklas su jos ir Vytauto vardais. Jį iš visų pusių supo kelių dešimčių jos laukusių tautiečių kapai...

Sugrįžę į Šv. Teresės salę gedulo vaišėms, dalijomės atsiminimais apie šią mums brangią Velionę ir apie dešimtis kitų, jau anksčiau mus palikusių.

Ilsėkis, Stasele! Nebeilgai mes čia giedosime „Gaudeamus“ posmą: „Po džiaugsmingosios jaunystės, / po vargingosios senatvės / pasiims mus žemė...“

Mylimas, brangus vyras ir tėvelis

A † A

inž. VYTAUTAS BARKUS, PE

Mirė 2009 m. spalio 20 d.

Liko giliai liūdinti žmona Lisa Deckytė, sūnus Arūnas, duktė adv. Ramunė ir kiti artimieji.

Laidotuvės buvo privačios.

Nuliūdę artimieji

Mylimai

A † A MAMYTEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame Gen. Daukanto Jūrų Šaulių kuopos vadą SIGITĄ SAVICKĄ ir jo šeimą.

Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinės nariai

A † A

OLIMPIJAI BAUKIENEI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą kolegai MINDAUGUI BAUKUI, giminėms ir visiems liūdintiems artimiesiems. Mes skaudžiai jos pasigesime.

Buvę Pabaltijo universiteto auklėtiniai ir Illinojaus Amerikos lietuvių lygos nariai

A † A

MICHAEL MURRAY

iškeliavus Amžinybėn, gilią užuojautą reiškiamo žmonai JŪRATEI, sūnui MICHAEL ir visiems giminėms bei artimiesiems.

Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniai, mokytojai ir tėvai

Airių namuose – lietuvių kurtas interjeras

Prieš penkerius metus į Airiją atvykusi Ema Rimeikaitė-Keršulienė nebuvo naujokė interjero dizaino pasaulyje – moteris studijavo daile Lietuvoje, mokėsi Londono „Institute of Chartered Shipbrokers“, trejus metus krimto architektūros mokslus Dubline.

Tačiau tik atvykusi į Airiją ji darbavosi apskaitos srityje, vertėjavo. Pasak jos, daugelis airių stebėjosi, kaip „tiksluokė“ gali turėti menininkės gyslelę.

Užsiimti interjero dizainu Ema ryžosi prieš trejus metus, iki tol daugiausia tapė paveikslus. Šiandien ši moteris kartu su vyru darbuojasi savo versle – kompanijoje „Baltic Pro-

perty Network Ltd.”

Airiai – gana uždara ir konservatyvi tauta, nesunku įsitikinti vos užsukus į bet kurį gyvenamųjų namų kvartalą. Vienodi namai, vienodos durys, užuolaidos, tad net ir žinant tikslų adresą nesunku pasiklysti. Panašumų nesunku pastebėti ir pravėrus namų duris: dažnai tipiški laiptai, židinyr ir būtinai – kiliminė danga.

Tačiau, kaip pastebi penkerius metus Airijoje, Korko mieste, gyvenanti ir dirbanti interjero architektė E. Rimeikaitė-Keršulienė, airiai pamažu darosi vis atviresni naujoms idėjoms ir nebenori, kad namas būtų toks, kaip kaimyno.

Pripažinimas neatėjo per dieną, tačiau lietuvių siekė savo tikslo ir atkakliu darbu jai pavyko pelnyti klientų pasitikėjimą. Antrame pagal dydį Airijos mieste Korko įsikūrusiai trisdešimt dvejų metų interjero architektė šiandien klientų netrūksta, tačiau ji atvira – norint pelnyti jų pasitikėjimą reikėjo įdėti nemažai darbo. Lietuvių ne vienam airiui sukūrė jaukius namus, o jos darbai sulaukė įvertinimo daugelyje interjero parodų.

www.delfi.lt

„DRAUGO“ METINIS POKYLIS VYKS Š. M. SPALIO 30 D. Willowbrook Ballroom salėje

8900 S. Archer Ave., Willow Springs, IL 60480

Maloniai kviečiame savo atvykimu paremti „Draugą“

**Pokylyje žada dalyvauti garbingi svečiai iš Washington, DC.
Bus gardi vakarienė, muzikinę programą atliks
akordeonistas Martynas Levickis, vyks šokiai.**

Bilietus užsisakyti galima „Draugo“ administracijoje tel. 773-585-9500

Kokteiliai – 4 val. p. p.
Vakarienė – 5 val. p. p.

Auka – 60 dol.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**Tauragės klubo valdyba praneša**, kad spalio 21 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p. „Seklyčioje“, 2711 W. 71st. St., Chicago, IL, vyks metinis Tauragės klubo susirinkimas. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Po susirinkimo vaisės ir pabendraavimas. Tel. pasiteiravimui 773-471-2239.

♦**Dvasinio atsinaujinimo 4 savaitių programa „Įvadas į meditacinę maldą“** prasidės nuo spalio 21 d. ir vyks ketvirtadieniais. Spalio 21 d. – įvadas ir paaiškinimas; spalio 28 d. – pirmas susitikimas; lapkričio 4 d. – antras susitikimas; lapkričio 11 d. – trečias susitikimas; lapkričio 18 d. – ketvirtas susitikimas. Renginiai nuo 7 val. v. iki 8:30 val. v. vyks Palaimintojo J. Matulaičio misijos zakristijoje. Registruotis pas seseles tel. 630-243-1070 arba el paštu ses.laimute@yahoo.com.

♦**Spalio 22 d. 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje** Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, atidaroma Lietuvos menininkų darbų paroda. Stilingi, natūralūs šilko, lino, vilnos dirbiniai, vienetiniai Lietuvos menininkų rankų darbo kūriniai, atkeliavę tiesiai iš mūsų tėvynės. Jūsų laukia muzika, vaisės. Informacija tel. 708-574-3992 arba 708-307-8632.

♦**Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje** ses. Ignė Marijošiūtė, MVS, ves dvasinio ugdymo vakarus „Pažink savo tikėjimą“. Spalio 22 d. (penktadienis) – „Dvasingumas: su ar be Dievo?“ (PEW FORUM apklausa); spalio 23 d. (šeštadienis) – Šv. Rašto pagrindai; spalio 24 d. (sekmadienis) – malda su Šv. Raštu; spalio 25 d. (pirmadienis) – „Tikėjimo kartinis akmuo – Jėzus“ vakarai vyks nuo 7 val. v. iki 9 val. v. Tel. informacijai 630-243-1070.

♦**Spalio 24 d. (sekmadienį) Čikagos moterų klubas kviečia** į „Muzikos gausumo ragą“, kuris vyks Garden Chalet salėje, 11000 S. Ridgeland Ave., Worth, IL. Pasisvečiavimas 1 val. p. p. Pietūs – 1:30 val. p. p. Programą atliks Simonettos (Giedraitytės) ir Leonardo Pacek šeima („The Pacek Family Cantorum“). Tel. pasiteiravimui 708-388-4885.

♦**Socialinių reikalų skyrius Le monte** spalio 27 d. 1 val. p. p. kviečia į popietę su poete Egle Juodvalke. Po-etę pristatys Leonas Narbutis. Po-

pietę vyks PLC skaitykloje.

♦**Pensininkų klubo metinis susirinkimas** vyks spalio 28 d., ketvirtadienį, 1 val. p. p. „Seklyčioje“, 2711 W. 71st. St., Chicago, IL. Visi nariai kviečiami dalyvauti. Po susirinkimo vaisės ir pabendraavimas. Tel. pasiteiravimui 773-471-2239.

♦**Sekmadienį, lapkričio 14 d., 12 val. p.p.** Pasaulio lietuvių centras ruošia madų parodą „Išpūdinga popietė“. Drabužių rinkinius pristatys parduotuvės: „Banana Republic“, „Elegance Underneath“, „Christos Fur Salon“, „Windsor“, „Forever 21“, „White House Black Market“. Vietas galite užsisakyti tel. 630-655-2485 (Regina Griškelienė) arba tel. 708-857-8332 (Janina Ruibytė). Bilieto kaina –35 dol.

♦**Ateitininkijos 100-metis Čikagoje** bus švenčiamas š. m. lapkričio 25–28 dienomis. Programoje – iškilmingos šv. Mišios Švento Vardo katedroje, kultūrinė, akademinė programa ir pokylis „Chicago Marriott Downtown Magnificent Mile“ viešbutyje. Kviečiame iki lapkričio 14 d. užsiregistruoti ateitininkijos šimtmečio šventei. Visą informaciją rasite specialiai šventei sukurtoje svetainėje www.100metis.ateitis.org.

♦**Iškilmingas Lietuvių Fondo rudens pokylis „Menas ir muzika“** vyks šeštadienį, lapkričio 6 d. Pasaulio lietuvių centre, 14911 127 th Street Lemont, IL. Programoje: 5:30 val. p. p. – kokteiliai (Fondo salėje); 6:30 val. v. – Lietuvių Operos ir kapelos „Biru Bar“ (Indianapolis) koncertas (Fondo salėje); 7:30 val. v. – vakarienė, LF stipendijų įteikimas, meno parodos uždarymas ir šokiai (PLC pokylių salėje). Vietas iki lapkričio 1 d. galite užsisakyti LF raštinėje tel. 630-257-1616 arba el. paštu admin@lithfund.org.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Lietuvos Respublikos garbės konsulės Daivos Čekanauskaitės-Navarrette** pristatymas vyks lapkričio 21 d., 12 val. p. p. Šv. Kazimiero parapijos salėje, 3855 Evans St., Los Angeles, CA 90027. Rengėjai – Los Angeles lietuvių organizacijos. Įėjimas ir vaisės nemokamai.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

PIRKSIU: Jono Rimšos, Petro Rimšos, V. Vizgirdos, A. Valeškos, A. Varno, V. Kasiulio, A. Galdiko ir Murino tapybos darbus. Tel. 708-349-0348.

Daiva Litvinskaitė sėkmingai apgynė disertaciją

Š. m. spalio 18 d. University of Illinois PLB Lituanistikos katedros doktorantė Daiva Litvinskaitė sėkmingai apgynė disertaciją tema „Kūno simbolika šiuolaikinėje lietuvių moterų prozoje“ (darbo vadovė prof. Violeta Kelertienė). Tai jau ketvirtoji PLB Lituanistikos katedroje apginta lituanistinė disertacija. Nuotraukoje po sėkmingo gynimo (iš k.): dr. Vainis Aleksa, prof. Violeta Kelertienė, dr. Daiva Litvinskaitė, prof. Astrida Tantillo, prof. Daiva Markelytė, prof. Giedrius Subačius.

Giedriaus Šulniaus nuotr.

Prelato Jono Kuzinsko pagerbimas vyks sekmadienį, spalio 24 d.

Ta proga po 10:30 val. r. šv. Mišių
Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos
salėje ruošiami šventiniai pietūs.

Vietas prašome užsisakyti
tel. 773-776-4600 Audra)

Filmas apie Feliksą Vaitkų

Šiomet rugsėjį sukako 75-ri metai nuo Felikso Vaitkaus atlikto istorinio skrydžio per Atlantą. Šios metinės buvo gražiai paminėtos ir Lietuvoje, ir Airijoje, Ballinrob, kur buvo parodytas Jono Čepo ir Stasio Dargio sukurtas dokumentinis filmas „Vienas per Atlantą“, skirtas

antrojo lietuvių skrydžio per Atlanto vandenyną lėktuvu „Lituanica II“ jubiliejui.

Kadangi prie jo filmavimo prisidėjo ALIAS, J. Čepas atsidėkodamas atsiuntė filmo kopiją, kuri bus parodyta per ALIAS ruošiamą F. Vaitkaus 75-jų skrydžio metinių minėjimą spalio 29 d., penktadienį, 7:30 val. v. Pasaulio lietuvių centro didžiosios salės vakarinėje dalyje, Lemont.

Maloniai visi kviečiami savo dalyvavimu pagerbti lakūno-didvyrio prisiminimą ir pasižiūrėti tikrai meniškai sukurta istorinį filmą. Jame skamba Nerijos Čepaitės sukurta dainos.

ALIAS info

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
**6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742**
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
**www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com**

**Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500**

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
**Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL**

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą